№ 188 (2688) ■ Середа, 17 жовтня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Вітаємо Івана Драча — поета, громадянина і політика — з першим 65-річчям!

Фото Сергія КУЗНЕЦОВА (ДІНАУ).

3

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1849 р. У Парижі помер великий польський піаніст і композитор Фридерик Шопен. ■ 1905 р. Під тиском революційних подій у Росії видано царський маніфест про конституційні свободи та скликання законодавчої Думи. ■ 1918 р. Народилася знатна буряківниця, двічі Герой Соціалістичної Праці Степанида Виштак. ■ 1921 р. У Євпаторії народилась Марія Гороховська, українська гімнастка, олімпійська чемпіонка 1952 року. ■ 1945 р. Місто Кенігсберг із прилеглою територією офіційно включено до складу СРСР.

 Парламентська хроніка

Проти безробіття у нас програма

Ранкове та денне засідання 16 жовтня

Цього дня сесія розпочалася з виступу Юрія Костенка (фракція УНР) з приводу катастрофи російського літака Ту-154. Народний депутат зазначив, що ця аварія в черговий раз негативно вплинула на міжнародний імідж України. Тому фракція Руху пропонує посилити державний контроль за військово-повітряними силами та все-таки визначити винуватців у цій трагедії, які мають бути притягнуті до відповідальності. Олег Зарубінський (фракція НДП) запропонував у зв'язку з війною в Афганістані та численною міграцією біженців посилити кордони України, а також поглибити співпрацю з посольствами інших країн, особливо з Росією. Бо саме російсько-український кордон перетинають найбільше біженців з мусульманських країн.

(Закінчення на 2-й стр.).

«Ми зацікавлені у розвиткові стратегічних відносин з КНР»,

— зазначив заступник Голови Верховної Ради України Степан Гавриш під час зустрічі з делегацією китайської провінції Хубей. Він сказав, що задоволений співпрацею України з КНР і на двосторонньому, і на багатосторонньому рівні (зокрема, спільними зусиллями щодо створення нової світової системи безпеки). Розвиткові цього діалогу сприятиме майбутній візит до КНР Голови ВР Івана Плюща, який розпочнеться 28 жовтня, наголосив Степан Гавриш.

Відбувся обмін думками з нагальних проблем соціального і політичного життя обох країн. Голова постійного комітету Зборів народних представників провінції Хубей Гуань Гуанфу висловив сподівання, що економічне співробітництво між нашими країнами активно розвиватиметься, й розповів про ініціативи з налагодження спільного виробництва фармпрепаратів, з якими китайська делегація звернулася до Міністерства охорони здоров'я України.

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення правил судноплавства»

4

БОРИСЯ, БАБУСЮ!

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Сьогодні, між іншим, Міжнародний день боротьби з бідністю. Цей порядок слів варто запам'ятати, бо дехто формулює це просто як «міжнародний день бідності», а дехто навіть як «день боротьби за бідність»! Поки формулювання уточнюються, наші бідні якось борються за виживання.

Докладніше про це читайте на 9-й сторінці.

 У номер

Про довіру та безпеку

Прем'єр-міністр Білорусі Геннадій Новицький перебуває з робочим візитом в Україні. Програмою перебування Геннадія Новицького в Києві передбачена його зустріч з Президентом України Леонідом Кучмою. Глава уряду Білорусі проведе також переговори зі своїм українським колегою Анатолієм Кінахом у форматі «сам на сам» і в розширеному складі.

Передбачається підписання низки міжурядових і міжвідомчих угод. Зокрема, намічено підписати міжурядову угоду про додаткові заходи довіри і безпеки, дія якої пошириться на діяльність збройних сил у певних районах, пов'язану з ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, а також допомогу цивільному населенню. Крім того, передбачається укладання міжурядових угод щодо оперативного повідомлення про ядерну аварію та співробітництво в галузі радіаційної безпеки.

До сусідів — із дешевим хлібом

ВАТ «Вінницяхліб», яке має фірмові магазини чи торговельні кіоски в більшості районів області, продаватиме свою продукцію на Хмельниччині. Менеджери підприємства з'ясували, що в районах, які межують з Вінницькою областю, хліб коштує дорожче.

Більш як сто видів хліба і хлібобулочних виробів виготовляється в пекарнях ВАТ «Вінницяхліб». Найпоширеніші види продукції тривалий час залишаються одними з найдешевших у державі. Утримувати ціну частково вдається завдяки співпраці з ВАТ «Вінницянафтопродукт», точніше, одним із його структурних підрозділів — «Подільською продуктовою групою», **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

Хто відмовився від золота?

Під час огляду мікроавтобуса, що прямував зі Стамбула до Одеси, працівники Чорноморської регіональної митниці виявили під пасажирським сидінням два кілограми золотих ювелірних прикрас. Їх власника встановити не вдалося, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

...А зорі лише передбачають

8

Від формального права до права справедливості

12

Світлиця пані Михайлини

13

P. S. Чотири дівчинки народилися у 27-річної одеситки Олени Солодкіної

Проти безробіття у нас програма

Парламентська хроніка

Ранкове та денне засідання 16 жовтня

(Початок на 1-й стор.).

Після оголошення запитів і заяв депутати розглянули проект постанови про порядок розгляду проекту закону про Державний бюджет України на 2002 рік у першому читанні. Згідно з цим документом, народним депутатам пропонується увесь сесійний день 17 жовтня присвятити проекту Державного бюджету. Крім того, народні депутати мають відмовитися від запитів. Парламентарії підтримали такий порядок розгляду проекту Держбюджету.

Не залишили поза увагою і законопроект про затвердження Державної програми зайнятості населення на 2001—2004 роки. Як зазначив державний секретар Міністерства праці та соціальної політики Петро Овчаренко цей документ сприятиме зайнятості населення і запобігатиме масовому безробіттю, підтримуватиме неконкурентоспроможні верстви населення. За словами доповідача, законопроект Державної програми зайнятості дає можливість спрогнозувати ринок праці, регулювати зайнятість населення відповідно до стану національних і регіональних ринків праці, координувати роботу всіх органів виконавчої влади у подоланні безробіття.

Комуністи назвали програму зайнятості неефективною, бо вона передбачає за три роки зменшити кількість непрацевлаштованих громадян лише на один відсоток. Окрім того, документ фінансово не обгрунтований.

Депутати також розглянули законопроект про внесення змін до закону про оплату праці. Зокрема доповідач Наталія Вітренко зазначила, що цей документ розширює регулювання оплати праці на підприємствах різних форм власності і передбачає співвідношення мінімальної та середньої зарплати 1 до 2,5 та середньої і максимальної 1 до 10. Законопроект також визначає розмір мінімальної зарплати, в основі якого —прожитковий мінімум працездатного населення, а також збільшує мінімальну зарплату на 25 відсотків для утримання непрацездатних (неповнолітніх дітей, інвалідів). Тобто за прожиткового мінімуму 331 гривня мінімальна зарплата має бути 400 гривень, середня — 1000 гривень, максимальна — до 4 тис. гривень. І для додержання таких норм документом встановлено відповідальність осіб, які затримують виплати зарплат. Утім, депутати взяли під сумнів можливість підвищення мінімальної зарплати до 400 гривень, оскільки це потребує щонайменше 15 млрд. гривень додаткових коштів. Тоді як заборгованість із зарплати становить 3,1 млрд. гривень. Парламентарії підкреслили: попри те, що 90 відсотків населення чекає на прийняття цього закону все-таки потрібно підготувати фінансове обгрунтування документа та передбачити погодинну оплату праці.

Далі народні обранці обговорили депутатський законопроект про внесення змін до закону про пенсійне забезпечення, який передбачає встановлення мінімальної пенсії на рівні мінімального споживчого бюджету — 248 гривень. Але народні депутати також засумнівалися у можливості виконання документа, бо для такого підвищення пенсій потрібно знайти не менш як 30 млрд. гривень.

Юлія ШЕЙКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Чотири вето — уже рекорд...

З прес-конференції Голови Верховної Ради України Івана ПЛЮЩА

Зрозуміло, що журналістів найбільше цікавила доля Закону «Про вибори народних депутатів України», який Президент вкотре не підписав і повернув до парламенту зі своїми зауваженнями. Іван Плющ нагадав історію закону. Свого часу він звернувся з проханням до Голови ЦВК Михайла Рябця, щоб той разом зі своїми науковцями розробив проект такого закону. Цевеківці діяли добросовісно і такий проект закону уклали та запропонували його Верховній Раді. В основу було покладено пропорційну систему. Парламент схвалив цей закон, але пропорційної системи не сприйняв Президент і наклав на закон вето. Другий варіант закону було прийнято уже на змішаній основі у співвідношенні: 70 відсотків народних депутатів обираються за партійними списками, 30 — у мажоритарних округах. Але й цей закон Президент не підписав. Нарешті третій варіант задовольняв основну вимогу Президента — вибори за змішаною системою 50:50.

Тепер виникли нові проблеми, а саме: 170 днів для проведення виборчої кампанії Президент вважає зайвими і пропонує скорочення до 90 днів. Також пропонується надати право формувати виборчі комісії всім партіям, які братимуть участь у виборах, а не тільки тим, що подолали 4-відсотковий бар'єр за минулого голосування.

Іван Плющ не згоден з тим, що важка доля закону про вибори свідчить: Президент їх не хоче, а думка ця, за його словами, нав'язується. Водночас Голова ВР вважає, що коли врахувати всі пропозиції Президента, якими він супроводив останнє повернення закону до Верховної Ради, то це змінило б весь стиль виборчої системи, на що часу не залишається. Одне слово, найшла коса на камінь, зауважив Іван Плющ. Необхідні пошуки компромісів.

Щодо термінів виборчої кампанії профільний комітет винесе на голосування три варіанти: 90, 120 і 140 днів. Особисто Іван Плющ голосуватиме за 90 днів, але парламент, на його думку, ухвалить 120 днів.

Є два варіанти і щодо формування окружних виборчих комісій: участь беруть партії, що подолали 4-відсотковий бар'єр, а решта партій розігруватимуть місця, що залишаться, жеребкуванням. Другий варіант — виборчі комісії формують всі партії, які входять до складу парламентських фракцій.

Днями Президент має зустрітися з керівниками фракцій і комітетів, щоб дійти, зрештою, спільної згоди. Отже, у четвер, у день голосування, народні депутати, за словами Івана Плюща, «приречені» прийняти рішення.

Іван Плющ не бачить нічого поганого в тому, що Віктор Ющенко намагається свої кроки зі створення виборчого блоку «Наша Україна» узгоджувати з Президентом. При цьому Голова ВР відкидає, що дії екс-прем'єра координує глава адміністрації Президента Володимир Литвин. А те, що представник Президента у Верховній Раді народний депутат Роман Безсмертний ніби має очолити виборчий блок «Нашої України», Іван Плющ схвалює. «Це буде не спонтанне рішення, — сказав Голова ВР. — Роман Петрович має свою програму».

Чи ввійде Володимир Литвин до цього блоку, Іван Плющ порадив запитати у самого Литвина. Про себе Голова ВР сказав, що ще не вирішив, де балотуватиметься: чи за партійними списками, чи в одному з виборчих округів.

Анатолій КАРАСЬ.

Покритикував і попередив про колізії

Стан розрахунків за вугілля та електроенергію, готовність підприємств до зими, перспективи розвитку вугільної галузі — найголовніші теми, які обговорено під час одноденної робочої поїздки Прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха до Донецької області. Голова уряду піддав критиці затягування із підготовкою до роботи в зимових умовах і закликав «бути готовими до будь-яких колізій, до погоди включно».

Під час наради на Курахівській ТЕС Анатолій Кінах заборонив відвантаження коксівного вугілля енергетикам: свого часу до такого кроку змушені були вдатися через дефіцит енергетичного вугілля для електростанцій. Голова уряду також пообіцяв ввести мораторій на продаж майна генеруючих компаній та призупинити процес їх банкрутства.

Водночас, відзначено на прес-конференції, порівняно з минулим роком, оплата за відвантажене споживачам вугілля зросла. Якщо за дев'ять місяців 2000 року було оплачено 57 відсотків вугілля, із них 34 відсотки — грошима, то за дев'ять місяців цього року —відповідно 80 і 54 відсотки. Глава уряду вважає, що вугільна галузь має фінансуватися не лише за рахунок державного бюджету, а й з інших джерел.

Незважаючи на позитивну динаміку, гірники ладні вдатися до акції протесту вже наступного тижня. Головною вимогою буде виплата заборгованості із заробітної плати. Анатолій Кінах пообіцяв, що протягом десяти днів уряд спільно із профспілками та керівниками вугільних регіонів затвердять графіки виплати поточної зарплати та погашення заборгованості, яка накопичилася за останні роки.

Ліна КУЩ.

Заощадження компенсуватимуть усім

Як раніше вже повідомлялося, у Конституційному Суді України розглядалася справа за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та конституційним зверненням громадян Воробйова В., Лосєва С., які не згодні з положеннями статей 7 і 8 Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України». Законом визначено, що заощадження громадян, відновлені та проіндексовані згідно з цим же законом в установах Ощадного банку України, повертаються поетапно, залежно від віку вкладника, суми вкладу, інших обставин, у межах коштів, передбачених для цього державним бюджетом на поточний рік, а в разі смерті вкладника — лише їх частина, сума якої визначається виходячи з розміру державної допомоги на поховання. Це обмежує право громадян на право власності.

КСУ визнав, що не відповідають Конституції України лише положення статті 7 Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України», за якими заощадження громадян, відновлені та проіндексовані в установах Ощадного банку України, повертаються залежно «від віку вкладника» та інших обставин». Решта положень зазначеного закону відповідають Конституції.

Марина КОВАЛЬЧУК.

Фотофакт

Громадський комітет опору «За правду!» провів акцію «Галерея правди» про політичні переслідування в Україні. На стінах «галереї», сплетених із колючого дроту, було розміщено інформацію про людей, котрі зазнали утисків з боку влади за політичні переконання.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Можна збільшити доходну частину

Коментар лідера парламентської фракції «Батьківщина», голови Комітету з питань бюджету Олександра ТУРЧИНОВА до проекту бюджету на наступний рік.

Після ретельного аналізу та доопрацювання поданого Кабінетом Міністрів України проекту бюджету наш комітет вніс пропозицію про збільшення доходної частини на 13,9 млрд. грн. За рахунок чого ми пропонуємо мобілізувати ці кошти?

По-перше, запропоновано включити до доходної частини бюджету 4,7 млрд. грн. соціальних фондів (фонд соціального страхування; фонд соціального страхування від безробіття; фонд соціального страхування від нещасних випадків);

по-друге, збільшити доходну частину бюджету на 5,8 млрд. грн. за рахунок надходжень від приватизації на противагу пропозиції Мінфіну про зарахування їх до системи фінансування державного боргу;

по-третє, реальний додатковий ресурс, який можна використати для доходної частини бюджету, ми отримали шляхом уточнення реальних надходжень, що можуть надійти в бюджет наступного року від податків та зборів. Ця сума становитиме лише з податків і зборів, які зараховуться до загального фонду Державного бюджету, близько 3,5 млрд. гривень. За нашими підрахунками, також на 890 млн. гривень було занижено надходження до спеціального фонду Державного бюджету. Додатковий ресурс, який ми використали для фінансування найважливіших державних програм, ми змогли отримати від скорочення видаткової частини проекту бюджету, представленого Кабінетом Міністрів України.

Так, річний бюджет Державної податкової адміністрації зменшено на 295 млн. грн., Державного управління справами, яке обслуговує адміністрацію Президента України, — на 40 млн. грн. До речі, уряд, навпаки, пропонував збільшити видатки останньої структури, мовляв, продукти, які споживають в адміністрації Президента та Кабінеті Міністрів, подорожчали. Виявляється, українським чиновникам смакує лише коньяк «Геннесі» та інші заморські продукти, крім цього потрібно будувати нові дачі тощо.

Запропоновано також зменшити фінансування виконавчої влади на 212 млн. грн., телеканалу УТ-1 — на 107 млн. грн. За рахунок уточненого курсу гривні до долара вдалося додатково отримати економію бюджетних видатків на 76 млн. грн.

Збільшення доходної частини та економія видаткової частини дали можливість бюджетному комітетові виділити на потреби освіти 1 млрд. грн.; на охорону здоров'я —800 млн. грн. Бюджетні видатки для повернення коштів вкладникам Ощадбанку за пропозицією комітету становитимуть 1 млрд. 100 млн. грн.

Для фінансування гірничої галузі комітет запланував додатково 1 млрд. 600 млн. грн. На реалізацію реформи судової системи видатки збільшили на 200 млн. грн., на потреби Агропромислового комплексу — 223 млн. грн., на повернення заборгованостей з соціальних виплат потерпілим від аварії на Чорнобильській АЕС — 200 млн. грн. Для забезпечення виконання законодавства про дорожнє господарство (ремонт та експлуатація доріг) пропонується додатково профінансувати 610 млн. грн. Видатки Міністерства культури збільшено на 100 млн. грн. Видатки Національної академії наук — на 100 млн. грн. На 230 млн. грн. збільшено витрати на капітальне будівництво.

Істотно поліпшено фінансування місцевих бюджетів —збільшено дотації та субвенції регіонам відповідно на 1,5 млрд. та 400 млн. грн.

Для гарантованої виплати пільг і субсидій населенню переведено 2 млн. 400 тис. грн. зі спеціального у загальний фонд. Збільшено суму одноразових виплат ветеранам війни, зокрема інвалідам третьої групи, з 40 до 100 грн.; учасникам воєнних дій — з 40 до 80 грн. Бюджетний комітет запропонував скасувати обмеження щодо мінімальної виплати інвалідам та малозабезпеченим сім'ям.

Сенсаційним стало також і скасування комітетом статей 48 та 50 бюджету, згідно з якими Кабінет Міністрів планував продовжувати «тимчасове» обмеження пільг для різних категорій населення та відповідно призупиняв у цій частині дію чинного законодавства.

Крім того, комітет вилучив статтю, яка за пропозицією Кабінету Міністрів передбачала односторонню реструктуризацію боргів перед підприємствами з повернення податку на додану вартість.

 Репортаж

«Благоустранєніє» з позелененням?

На столичному житловому масиві Березняки ніколи не було справжнього комунального господаря. Бо він протягом 15 років переходив від одного району до іншого. Та, судячи з того, як тут проводять місячник з благоустрою, озеленення та поліпшення санітарного стану, можна зробити висновок, що господар з'явився.

Загалом відчувається, що комунальники дбають про зручності, чистоту і порядок. Але роблять це якось дивно.

У будинках замінюють вхідні двері на броньовані з кодом. Це добре. З поштової скриньки виймаю попередження про новий код. А ввечері... дізнаюся про інший. Наступного дня я не могла потрапити на вулицю, бо двері виявилися, певне, з удосконаленою технологією, і відкривалися з другого боку.

— Це ж «благоустранєніє», а не благоустрій! — Майже в один голос волали сусіди, які разом зі мною стали заручниками модерну по-жеківськи.

Через 20 хвилин я врешті долаю 200-метрівку до трамвайної зупинки. Саме про цю нерівну ділянку дороги мешканці мікрорайону жартують: якщо тротуар заасфальтували, значить, скоро міннятимуть труби тепломережі. А скільки тут, у вибитому, вищербленому й абияк покладеному асфальтовому покритті зламалося жіночих підборів! Старенькі люди взагалі віддають перевагу газонам. І навіть на їхню загартовану свідомість уже давно не діють таблички з написом «Ходити по газонах не треба», «Стежка для ослів» тощо.

Крокую далі набережною дніпровського каналу, що навпроти Русанівки. Співзвучно з паперовим сміттям шурхотить листя. Придивляюся: канал, на березі якого кияни відпочивали і пляжували, став схожий на береговий смітник, де можна знайти все — від пластикової пляшки до корпусів від телевізора. А ось на бульварі Давидова, під мостом біля живописних верб — звалище сміття, яке і в п'ять лантухів не вбереш!

— Тут і собак вигулювати небезпечно, — обізвалася позаду шляхетна жіночка з болонкою на руках, побачивши під мостом щурів. — Коли я була в активі кооперативного жеку, то зверталася і до районної влади, і до міської. Та й тоді ми їм потрібні були, як зайцеві бубон.

На моє запитання, коли відремонтують дороги, доведуть до пуття зони відпочинку і горітимуть ліхтарі не лише біля рекламних щитів, у Дніпровській районній держадміністрації запевнили, що усунення «всіх недоліків під контролем».

Тішить одне — місячники будуть і наступного року.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

 Фотофакт

«Чистий Сковорода» — ця акція стала вже традиційною під час святкування дня Києво-Могилянської академії.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

 Ювілеї

У товаристві джмеля

Сьогодні Іванові Драчу виповнюється 65 літ. З них понад сорок років віддано літературі і понад десять політиці. Втім, це нероздільно, бо коли Драч починав писати, у нашій літературі було не менше політики, аніж тепер у нашій політиці є різних літературно-красивих метафор!

Отже, якщо людина стільки прожила у всіх на очах (і на слуху), у неї якось незручно брати інтерв'ю. Бо це виходить, ніби чоловік сорок літ себе фіксував у віршах, п'єсах, кіносценаріях, дискусіях, а ти прийшов і просиш: Іване Федоровичу, додайте ще двоє слів до сказаних раніше. Але ж ювілей! Телефоную, щоб домовитись. Відповідь: «Яке інтерв'ю? Хіба мене вже зняли з роботи?» — «А десять хвилин дасте?» — «Дам!»

Ті десять хвилин потрібні були ось для чого. Отакої самої осені і з такої самої нагоди, але рівно п'ятнадцять років тому, я приходив до Драча брати інтерв'ю для молодіжної газети. То була перша постчорнобильська осінь, і він дуже переживав своє колишнє оспівування Чорнобиля, а ще тої осені повільно вмирав його геніальний друг Іван Миколайчук. І Драч зустрів мене запитанням: «От ви прийшли. Ви можете сказати мені щось хороше? Тоді скажіть, що там у вас хорошого — в кіно, в театрі, в газеті, в магазинах, зрештою?» Я не зміг відповісти — так суворо це було запитано. Він мав право так питати, бо був лиш поетом. Але відтоді багато що трапилось. Була його знаменита дискусія з Кравчуком про Всеукраїнський Рух за перебудову, потім він був і депутатом, і головою Руху, і от тепер голова Держкомінформу. Тут важливо просто повернути йому оте запитання, не чекаючи відповіді.

— Отже, Іване Федоровичу, що хорошого?

— Ну, хоча б те, що мені до століття ще 35 років, це вже добре. А якщо ви справді п'ятнадцять літ думали над вашим запитанням, то — добре, що ми здобули власну державу. До неї може бути багато претензій, та головне — є фундамент подальшого життя нації. Він є, а коли що не так, можна переробити.

— Переробити! Я недавно текстував один фотоальбом і під вашим знімком написав: «Це дядько Іван!» Редактор викреслив: мовляв, Драч образиться. То заради чого ж ви написали стільки хороших віршів про дядьків?

— Основа держави — все ж дядьки, а не редактори.

— У вашому віці вам є кому сказати просто «дядьку»?

— Ще є. Всерйоз — у моїх рідних Теліжинцях, з іронією — тут, у Києві.

— А вас кличуть лиш паном Драчем чи хоч іноді — дядьком?

— І не іноді. Й навіть дідом уже є кому називати, рід великий, і я, слава Богу, пов'язаний з ним.

— Ви зараз пишете вірші, бодай таємно од начальства?

— Чому ж таємно? Писав, пишу і буду писати. Та ви ж читати не хочете...

...Справді — не хочемо. При виході з Дежкомінформу мене уздрів колега-журналіст, скандаліст-правдоборець. Каже: «Ти був у Драча?! Ганьба! Як ти міг! Він же нашому братові нічим не помагає! Ліпше б діло робив, аніж вірші писати!» Остання фраза — суто українська, так ото наші «дядьки» й кажуть, і тут нас сам чорт не переробить. І все ж, якщо вибирати з двох зол Драчевих (політика і поезія), то варто вибрати більше зло, а саме — Поезію. Вона у нього завжди значніша за його слова. А останнім часом вона у нього дуже сердита, і якщо хочеш навіть полаяти Драча, то ніхто цього краще не зробить, аніж він сам у своїх віршах.

Я п'ять років займався політикою
І став дурнішим у п'ять разів —
Проспиртований злободенною пліткою,
Я ще й досі не протверезів...
А в такій неймовірній спиртовості,
Хоч тебе вже й вітають світи,
Дуже легко слизатись на совісті,
Дуже тяжко по правді іти...

Можливо, ці та інші вірші з останньої своєї збірки «Сізіфів меч» він читатиме сьогодні на авторському вечорі в столичному Будинку кіно. А може, читатиме якийсь із віршів про джмелів, Драч їх любить, вони схожі на нього: «Цей джміль — мужчина з оксамитовим басом. А як він плаче...»

З ювілеєм, Іване Федоровичу!

Віталій ЖЕЖЕРА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Видовищне автошоу від журналістів

З 19 по 21 жовтня у столиці за підтримки Київради відбуватимуться традиційні міжнародні журналістські змагання «Союз Виктан» ралі-слалом «Київська осінь 2001».

21 жовтня на Хрещатику проходитиме видовищне автошоу, в якому візьмуть участь екіпажі журналістів з України, країн Прибалтики, Росії, Німеччини, Польщі.

Інформаційним спонсором виступила і наша газета. Генеральний спонсор акції — торгова марка «Союз Виктан». А організатори — Всеукраїнський автомобільний клуб журналістів, клуб народних депутатів України «Парламент», Головне управління ДАІ МВС, редакція журналу «Сигнал» та інші.

Влас. інформ.

Акції

Інтелектуалам — безкоштовно

89 юних науковців з усіх регіонів України завдяки перемозі у Всеукраїнській універсіаді «Інтелектуал XXI століття» отримали гранти на навчання в престижних вузах України. А ще — щомісячну «надбавку» в розмірі 100 гривень до студентської стипендії.

Це стало можливим завдяки спільним зусиллям Фонду інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття», Міністерства освіти і науки України та Спілки ректорів вузів, які провели цю акцію.

До учасників конкурсу ставилися жорсткі умови: насамперед перемога у всеукраїнських інтелектуальних змаганнях державного рівня, передовсім — у четвертому етапі всеукраїнських учнівських олімпіад. Проте враховувалися також і інші творчі, наукові здобутки. Зокрема й ті, що брали участь у третьому етапі науково-дослідницьких робіт Малої академії наук. Тож копії шкільного табелю за останній рік навчання та результати тестування з англійської чи інших іноземних мов можна вважати дрібницями.

Загалом надіслало документи до комісії близько 70 тисяч потенційних студентів вищих навчальних закладів. Були тут і «фізики», і «лірики». Тому можна лише уявити, яких не тільки моральних, а й фізичних зусиль доклали члени комісії, вивчаючи кожну заявку. Проте вони були варті цього. Принаймні під час урочистого вручення грантів голова ради фонду, народний депутат Богдан Губський зазначив, що розвиток будь-якого суспільства насамперед залежить від розвитку його інтелектуальної еліти.

Підтримуватимуть молоді обдарування й після закінчення вузів. Зокрема передбачено працевлаштування до провідних наукових установ Національної академії наук України, продовження освіти в аспірантурі тощо. Зацікавлені у молодих спеціалістах і керівники великих підприємств. Принаймні на зустрічі з переможцями універсіади вони запевнили, що для молодих фахівців буде створено всі умови для праці.

Богдан ДОВНИЧ.

На знімку: голова ради Фонду інтелектуальної співпраці «Україна—XXI століття», народний депутат Богдан Губський вручає гранти юним науковцям.

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

Трохи повчили старших...

 Футбол

Товариський матч. **Україна — Швейцарія. 3:0.** Київ. Стадіон ЦСКА. 15 жовтня. Арбітр — Олег Орєхов (Київ). Голи: Романенко, 61, Ситник, 88, Мілевський, 90.

Переможці виступали в такому складі: Прохоров, Пронін, Полуницький, Хоменко, Ситник, Воробей (Романенко, 46), Максимов, Адлейба, Самборський, Ярмаш, Мілевський.

Одразу нагадаю, що підопічні заслуженого майстра спорту Павла Яковенка, які нещодавно здобули путівку на Євро-2002 (фінал U-17 відбудеться у квітні-травні у Данії), на рік-півтора молодші від гравців швейцарської збірної. Вона промайнула на турнір U-19.

Наша команда і результат здобула чудовий, і гру продемонструвала змістовну.

— У першому таймі наші футболісти діяли більш індивідуально, — прокоментував Павло Яковенко. —Трохи хвилювалися. Адже окремі з них уперше виступали на такому рівні. А от після перерви налагодили командні дії. І особливо успішно в нас виходили контратаки. Дві з них завершилися взяттям воріт...

А відкрили рахунок українці після розіграшу штрафного метрів із 25. Удар Романенка був сильний. М'яч влучив у штангу і відскочив у ворота.

Потім Мілевський — високий на зріст, технічний форвард — обіграв кількох захисників і бездоганним пасом вивів на ударну позицію Ситника. Який свою справу також зробив якісно. А на останній хвилині триходівка: Адлейба—Ярмаш—Мілевський завершилася влучним ударом.

Наші футболісти, створилося враження, мають ліпші фізичні кондиції. Втім, ви самі можете переконатися, що в Павла Яковенка дуже симпатична команда, завітавши сьогодні на армійський стадіон. Там о 15.30 розпочнеться повторний поєдинок із швейцарцями. Вхід вільний!

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення правил судноплавства

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до №51, ст. 1122) такі зміни:

1. Доповнити Кодекс статтями 116^3 і 188^{15} такого змісту:

«Стаття 116^3. Порушення правил реєстрації торговельних суден

Несвоєчасне повідомлення органу реєстрації судна про будь-які зміни відомостей, що підлягають внесенню в установленому порядку до Державного суднового реєстру України або Суднової книги України, протягом двох тижнів з дня цих змін — тягне за собою накладення штрафу від двадцяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ухилення від обов'язкової реєстрації судна —

тягне за собою накладення штрафу від двадцяти п'яти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

«Стаття 188^{15}. Невиконання законних вимог посадових осіб органів морського і річкового транспорту

Невиконання законних вимог посадових осіб органів морського і річкового транспорту щодо усунення порушень законодавства з безпеки судноплавства та державної реєстрації торговельних суден України, ненадання їм необхідної інформації або надання неправдивої інформації, створення інших перешкод для виконання покладених на них обов'язків —

тягне за собою накладення штрафу на громадян від семи до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб — від десяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

2. Частину шосту статті 116 викласти у такій редакції:

«Під маломірними суднами у частинах першій, третій, четвертій і п'ятій статті 116, частині другій статті 116^1, частині третій статті 116^2, частині першій статті 117, статті 118, частині третій статті 129, частині третій статті 130, частині першій статті 131 цього Кодексу слід розуміти самохідні судна з головними двигунами потужністю менш як 75 к. с. (55 кВт) і несамохідні судна та парусні судна валовою місткістю менш як 80 регістрових тонн (або одиниць), а також моторні судна незалежно від потужності двигунів, але валовою місткістю не більш як 10 регістрових тонн (або одиниць) та несамохідні судна (гребні човни вантажопідйомністю 100 і більше кілограмів, байдарки — 150 і більше кілограмів та надувні судна — 225 і більше кілограмів), що належать громадянам».

3. Статтю 225 викласти у такій редакції:

«Стаття 225. Органи морського і річкового транспорту

Органи морського і річкового транспорту розглядають справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення правил по охороні порядку і безпеки руху на морському транспорті, правил користування засобами морського транспорту, правил по охороні порядку і безпеки руху на річковому транспорті і маломірних суднах, правил випуску судна в плавання або допуск до керування судном осіб, які не мають відповідного документа, правил, що забезпечують безпеку експлуатації суден на внутрішніх водних шляхах, правил реєстрації торговельних суден, правил користування річковими і маломірними суднами, правил утримання баз (споруд) для стоянки маломірних суден, правил пожежної безпеки на морському і річковому транспорті, допуск до керування річковим або маломірним судном осіб, які перебувають у стані сп'яніння, передачу керування судном особі, яка перебуває у стані сп'яніння, керування річковими або маломірними суднами судноводіями у стані сп'яніння, у тому числі вчинене особами, які не мають права керування плавучими засобами, ухилення від проходження огляду на стан сп'яніння, порушення правил перевезення небезпечних речовин або предметів на морському і річковому транспорті, перевезення ручної клади понад установлені норми на морському і річковому транспорті, безквитковий проїзд на суднах водного транспорту, порушення правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на морському і річковому транспорті, невиконання законних вимог посадових осіб органів морського і річкового транспорту (статті 114, 115, 116, 116^1, 116^2, 116^3, 117, 118, частина перша статті 120, частина третя статті 129, частини третя і четверта статті 130, стаття 131, частина друга статті 133, частина перша статті 134, абзац десятий статті 135, статті 136 і 188^{15} цього Кодексу).

Від імені органів морського і річкового транспорту розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

1) за адміністративні правопорушення, передбачені статтею 114, частиною другою статті 133 цього Кодексу, — начальник Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступник, капітан морського порту;

2) за адміністративні правопорушення, передбачені статтею 115 цього Кодексу, — начальник Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступник, капітан морського порту, капітан судна;

3) за адміністративні правопорушення, передбачені статтями 116, 116^1, 116^2, 117, 118, частиною третьою статті 129, частинами третьою і четвертою статті 130, статтею 131 цього Кодексу, — начальник Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступники, капітан річкового порту;

4) за адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 116^3 цього Кодексу, — Головний державний реєстратор флоту України та його заступники;

5) за адміністративні правопорушення, передбачені частиною другою статті 116^3 цього Кодексу, — Головний державний реєстратор флоту України та його заступники, капітан порту;

6) за адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 120 цього Кодексу, — начальник Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступники, капітан порту, капітан судна;

7) за адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 134 та абзацом десятим статті 135 цього Кодексу, — начальник порту та його заступники, начальник пристані і вокзалу, капітан судна;

8) за адміністративні правопорушення, передбачені статтею 136 цього Кодексу, — начальник порту та його заступники, начальники районів порту (виробничо-перевантажувального комплексу в порту), начальник морського вокзалу та його заступники, капітан судна;

9) за адміністративні правопорушення, передбачені статтею 188^{15} цього Кодексу, — начальник Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступники, Головний державний реєстратор флоту України та його заступники».

4. Статті 226 і 227 виключити.

5. Частину другу статті 317 викласти у такій редакції:

«Постанова про позбавлення права керування річковими і маломірними суднами виконується начальником Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства та його заступниками, капітаном річкового порту».

ІІ. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 13 вересня 2001 року.
№ 2686-ІІІ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Узбекистан про приймання та передачу осіб, які перебувають на території держав нелегально

Верховна Рада України **постановляє:**

Ратифікувати Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Узбекистан про приймання та передачу осіб, які перебувають на території держав нелегально, підписану в м. Ташкенті 12 жовтня 2000 року.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
13 вересня 2001 року.
№ 2688-ІІІ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до пункту 22.3 статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Пункт 22.3 статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181; 1998 р., № 10, ст. 35; 1999 р., № 50, ст. 435; 2000 р., № 20, ст. 149) викласти у такій редакції:

«22.3. До 1 січня 2006 року 1,5 відсотка сплаченого до бюджету податку на прибуток зараховується органами державного казначейства на спеціальний рахунок бюджету Автономної Республіки Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських бюджетів для фінансування житлового будівництва та придбання житла за ціною, що не може бути вищою середньої розрахункової вартості одного квадратного метра загальної площі житла у відповідному регіоні, яка визначається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, для військовослужбовців, учасників бойових дій в Афганістані та воєнних конфліктів у зарубіжних країнах, членам сімей військовослужбовців, що загинули під час виконання ними службових обов'язків, а також для військовослужбовців, звільнених у запас або відставку за станом здоров'я, віком, вислугою років та у зв'язку із скороченням штатів, які перебувають на квартирному обліку за місцем проживання.

Кошти, спрямовані платником податку на будівництво та придбання житла для військовослужбовців та членів їх сімей, які мають право на отримання житла відповідно до законодавства України, за укладеними до 1 липня 1997 року угодами про інвестування будівництва житла для військовослужбовців та членів їх сімей, по яких на 1 липня 1997 року проведені фактичні витрати, враховуються у зменшення податкового зобов'язання такого платника податку у сумі, що не перевищує розмір податкового зобов'язання, нарахованого протягом звітного (податкового) періоду, в якому здійснювалося таке інвестування, протягом терміну завершення будівництва об'єктів житла, розпочатих до 1 липня 1997 року, але не пізніше терміну, встановленого абзацом першим цього пункту. Кабінет Міністрів України встановлює порядок контролю за цільовим використанням таких коштів, а також порядок їх розподілу за узгодженням з Всеукраїнською спілкою безквартирних офіцерів.

У разі здійснення платником податку інвестування будівництва такого житла шляхом передачі матеріальних активів його податкове зобов'язання зменшується на суму вартості таких матеріальних активів за цінами і процедурою, що визначаються за методологією, встановленою Кабінетом Міністрів України, у сумі, яка не перевищує розмір податкового зобов'язання, нарахованого протягом звітного (податкового) періоду, в якому здійснювалося таке інвестування».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 вересня 2001 року.
№ 2711-ІІІ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181; 1998 р., № 10, ст. 35; 1999 р., № 48, ст. 418; 2000 р., № 32, ст. 254, № 39, ст. 333, № 45, ст. 375; 2001 р., № 32, ст. 169) такі зміни:

1. Пункт 5.2 статті 5 доповнити підпунктом 5.2.16 такого змісту:

«5.2.16. Суми витрат, пов'язаних з розвідкою (дорозвідкою) та облаштуванням нафтових і газових родовищ (за винятком витрат на спорудження будь-яких свердловин, що використовуються для розробки нафтових та газових родовищ)».

2. У статті 9:

а) пункт 9.1 викласти у такій редакції:

«9.1. Будь-які витрати на розвідку (дорозвідку), облаштування та розробку будь-яких запасів (родовищ) корисних копалин (за винятком витрат, передбачених у підпункті 5.2.16 пункту 5.2 статті 5 цього Закону), включаються до окремої групи витрат платника податку, на балансі якого перебувають такі запаси (родовища), та підлягають амортизації»;

б) пункт 9.2 викласти у такій редакції:

«9.2. Перелік витрат, що включаються до окремої групи витрат платника податку, встановлюється Кабінетом Міністрів України»;

в) у абзаці першому пункту 9.4 після слів «пов'язані з видобутком корисних копалин» доповнити словами «(за винятком свердловин, що використовуються для розробки нафтових та газових родовищ)»;

г) абзац шостий пункту 9.4 викласти у такій редакції:

«О (з) — загальний розрахунковий обсяг (у натуральних величинах) видобутку корисних копалин на відповідному родовищі, який визначається за методикою, що затверджується Кабінетом Міністрів України»;

д) пункт 9.5 викласти у такій редакції:

«9.5. Норми амортизації для свердловин, що використовуються для розробки нафтових та газових родовищ, встановлюються у відсотках до їх первісної вартості у такому розмірі (в розрахунку на рік):

1-й рік експлуатації — 10 відсотків;
2-й рік експлуатації — 18 відсотків;
3-й рік експлуатації — 14 відсотків;
4-й рік експлуатації — 12 відсотків;
5-й рік експлуатації — 9 відсотків;
6-й рік експлуатації — 7 відсотків;
7-й рік експлуатації — 7 відсотків;
8-й рік експлуатації — 7 відсотків;
9-й рік експлуатації — 7 відсотків;
10-й рік експлуатації — 6 відсотків;
11-й рік експлуатації — 3 відсотки.

Платники податку мають право протягом звітного року віднести до валових витрат будь-які витрати, пов'язані із проведенням ремонту, реконструкції, модернізації та іншим поліпшенням свердловин, що використовуються для розробки нафтових та газових родовищ, у сумі, що не перевищує 10 відсотків первісної вартості окремої свердловини.

Витрати, що перевищують зазначену суму, включаються до балансової вартості групи 3 основних фондів та підлягають амортизації згідно із підпунктом 8.6.1 статті 8 цього Закону.

Індексація балансової вартості свердловин, що використовуються для розробки нафтових та газових родовищ, не провадиться».

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2002 року.

2. Кабінету Міністрів України:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом;

розробити порядок визначення амортизації свердловин, що використовуються для розробки нафтових та газових родовищ, які були введені в експлуатацію до набрання чинності цим Законом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 20 вересня 2001 року.
№ 2712-ІІІ.

Згідно з Регламентом ВР України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Земельна реформа — курс на поглиблення перетворень

 Точка зору

Українці споконвіку були хліборобами, а край, де вони живуть, далеко за його межами колись називали хлібним кошиком Європи. Відтоді багато змінилося і в Європі, і в самій Україні. Напевно, не одному поколінню доведеться працювати, щоб повернути країні ту добру славу житниці, яку ми майже розгубили. Звичайно, зробити це буде непросто. Передусім потрібна державна політика, спрямована на підтримку і розвиток аграрного сектору, відродження справжнього господаря на землі. Перші кроки у цьому напрямі Україна зробила, розпочавши реформування суспільно-економічних відносин на селі.

Земельна реформа передбачає докорінні зрушення в аграрній сфері, мета яких — піднесення на якісно новий рівень сільськогосподарського виробництва. Це комплексна проблема, що має багато організаційних, економічних, політичних та деяких інших аспектів, реалізація яких вимагає створення сприятливого інвестиційного клімату, запровадження гнучкої цінової та податкової політики. Для цього недостатньо лише одного чи кількох президентських указів, націлених на «пріоритетний розвиток агропромислового сектору економіки». Не розв'яжуть проблеми й окремі урядові постанови пожежного характеру «під весняно-польові роботи» чи тимчасове запровадження митних пільг на ввезення уживаної імпортної зернозбиральної техніки. Земельна реформа вимагає системного підходу на законодавчому рівні.

У Верховній Раді відбулося перше читання Земельного кодексу. Необхідність його прийняття у фракції Народно-демократичної партії не викликає сумніву. Я і мої колеги по фракції переконані, що потрібно схвалити цей документ у другому читанні з тим, щоб, рухаючись до третього, остаточно погодити його статті з положеннями та нормами чинного законодавства.

Згідно зі статтею 14 Конституції України земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. На реалізацію цієї конституційної норми спрямовано проект Земельного кодексу України. Зокрема, в статті 154 зазначено, що держава виступає гарантом забезпечення охорони земель. З огляду на складні деградаційні процеси, що відбуваються останніми роками майже у всіх грунтово-кліматичних зонах України, постала необхідність розробити і впровадити першочергові заходи із збереження родючості грунтів, раціонального застосування засобів хімізації та продуктивного ведення землеробства. З кожним роком тисячі гектарів орних земель, на яких ще донедавна збирали великі врожаї, вилучаються з обробітку через низьку продуктивність і виснаженість грунтів, їх непридатність для подальшого сільськогосподарського виробництва. Причина — екстенсивне ведення господарства, ерозія грунтів, незбалансованість біологічних та геохімічних речовин в агроландшафтах, недосконалість гідромеліоративних систем та відсутність належного моніторингу. Особливо інтенсивно це відбувається останніми роками.

Нещодавно з ініціативи Всеукраїнської екологічної ліги, Інституту грунтознавства та агрохімії ім. О. Н. Соколовського, Академії правових наук України, Харківської облдержадміністрації та деяких інших організацій відбулася за підтримки НДП у Харкові відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція, на якій серйозному аналізу було піддано стан земельних ресурсів України. Учасники зібрання: відомі вчені —екологи, грунтознавці, агрохіміки, юристи, представники громадських організацій та влади відзначали, що нині сільськогосподарське виробництво в Україні характеризується послідовним посиленням антропогенного тиску на грунтовий покрив. На їх думку, в окремих областях України, зокрема в південних регіонах, грунти в результаті інтенсивної експлуатації та сільськогосподарської діяльності перебувають в критичному стані. Фракція Народно-демократичної партії підтримує резолюцію Всеукраїнської науково-практичної конференції, в якій ідеться про те, що нині актуальним завданням є розробка на високому науковому рівні концепції екологічного нормування стану грунтово-земельних ресурсів і навколишнього природного середовища із переліком екологічних нормативів природоохоронної практики. На нашу думку, таку концепцію могло б підготувати Міністерство екології та природних ресурсів України. Фракція Народно-демократичної партії закликає також Державний комітет України із земельних ресурсів створити єдину службу охорони грунтів та розробити національну програму повторного обстеження і картографування грунтів України. Напрацювання системи нормативних актів правового захисту грунтів з урахуванням кадастрової оцінки, визначенням ціни на землю — невід'ємна компонента земельної реформи. Тому парламент очікує від Міністерства аграрної політики системного підходу та законодавчих ініціатив, спрямованих на закріплення прогресивних змін в АПК від запровадження земельної реформи.

Народні депутати, члени фракції НДП вважають, що Земельний кодекс слід прийняти ще до кінця нинішньої, восьмої, сесії з тим, щоб він запрацював уже в 2002 році. Цьогорічний рекордний урожай зернових, який зібрали українські селяни, сягає 38 млн. тонн. Це — підстави вважати, що започатковані реформи в агропромисловому комплексі вже дали непогані результати, які є переконливим політичним аргументом для їх поглиблення.

Олег ПЕТРОВ,
народний депутат України.

Ветерани напередодні свята чи суму?

На початку жовтня у парламенті відбулося жваве обговорення проекту закону «Про внесення зміни до статті 73 Кодексу законів про працю України» (щодо поновлення святкових днів 7 і 8 листопада), який було розроблено на виконання вимог III з'їзду організації ветеранів України і внесено до Верховної Ради.

Попередня інформація з цього приводу була вміщена в газеті Верховної Ради України «Голос України» 2 жовтня 2001 року у статті «Ветерани вимагають поновити історичну справедливість! Чим відповість Верховна Рада України?».

А тим часом продовжується потік листів і телеграм до Верховної Ради України. До вимог ветеранів приєдналися і пересічні громадяни. Так, наприклад, за повідомленням народного депутата України Євгена Краснякова, у Горлівці неполітичні громадські організації зібрали понад 1500 підписів під зверненням до Президента України, Голови Верховної Ради і народних депутатів з вимогою поновити святкові дні 7 і 8 листопада.

І вже є такі непоодинокі факти, коли місцеві ради своїми рішеннями в ініціативному порядку поновлюють на своїй території святкування 7 і 8 листопада. За повідомленням народного депутата України Петра Цибенка, саме таке рішення прийняла Брянківська міська рада Луганської області, а депутати обласної ради зібрали 39 підписів за відновлення цього свята.

Слід звернути увагу громадськості на деякі супутні обставини обговорення зазначеного законопроекту.

Зокрема, народний депутат України Людмила Безугла у вересні 2001 року внесла аналогічний дублюючий законопроект, а одночасно обговорювався законопроект народного депутата України Геннадія Удовенка про встановлення в Україні нового додаткового святкового дня — 9 березня (Шевченківський день).

(Закінчення на 7-й стор.).

Не виділяйте грошей на посадки лісу!

Я звертаюся до всіх фракцій Верховної Ради України: припиніть безглузде фінансування лісокультурного виробництва! Адже що більше грошей іде на фінансування нових посадок лісових площ, то більше ділянок дорослого лісу ми вирубуємо.

То що в нас відбувається? З усіх трибун кричимо, що саджаємо ми в 2—4 рази більше лісових насаджень, ніж вирубуємо. І ніхто досі з науковців-лісознавців не ставив дуже простого запитання: а скільки з посадженого в нас доживає до 6-, 10-, 20-, 40-, 60-річного віку?

За наявного порядку речей на 6-й від посадки рік в Україні гине 30—50 відсотків насаджених площ. Але і це ще не кінець. За групами віку основних лісоутворювальних деревних порід можна доволі легко з'ясувати долю цих насаджень після 6-річного віку (тобто після їх переводу у вкриті лісовою рослинністю землі). Але до цих матеріалів чиновники з Держкомлісгоспу і на гарматний постріл не підпустять. І правильно роблять! Чому? Простий приклад.

У 1987 році в Україні було посаджено 60 тис. га лісових насаджень, а вирубали 23 тис. га. На 6-й від посадки рік, у 1993-му, загинуло 40 відсотків цих площ. До цього часу додатково загинуло ще 20—30 відсотків площ. За таких темпів виходить, що до віку рубки у ліпшому разі доживе в 4 рази менше дерев (посадок 1987 року), ніж було вирубано в 1987 році.

Отже, склалася ціла система відтворення благої звітності. За нею ми насаджуємо лісів у 3—4 рази більше, ніж вирубуємо. За цими даними розробляють і нормативи повалення лісу. Проте вирубують реальні дерева, а з насаджень, що потрапляють до звітів, до ділового віку доживають 20 із 100 дерев. Як результат, витрати на лісоутворення зростають із року в рік, а лісистість нашої країни зменшується.

За моїми оцінками, на сьогодні реальні площі лісів в Україні на 3 млн. га менше за ті, що записані в офіційній статистичній звітності. Щоб у цьому переконатися, достатньо розшифрувати космічні знімки території нашої країни, які давно має у своїх архівах Національна космічна агенція.

Висновків, шановні парламентарії, доходьте вже самі.

Петро ВОЛОШИН,
помічник-консультант
народного депутата
В. КОНОНОВА.

 У номер

Уряд не може посилити соціальну функцію бюджету на 2002 рік

Уряд у бюджеті на 2002 рік декларує: «Як пріоритетну суттєво посилено соціальну функцію бюджету», але в 2001 році витрати на соціальне забезпечення становлять більш як 12 млрд. грн., а на 2002-й планується лише 11,8 млрд. грн.

І це за умови інфляції і запланованого зростання обмінного курсу гривні до долара США до 5,75, що, звісно, спричинить помітне підвищення цін і тарифів на комунальні послуги, бо імпортних товарів на ринку України — до 90 відсотків (ліки, енергоносії тощо).

Уряд прогнозує: реальну зарплату збільшити у 2002 році на 7 відсотків, лікарям — на 15, адміністрації Президента — на 30; підвищення споживчих цін на 11 відсотків; а зростання зареєстрованого безробіття з 4,25 до 4,37 відсотка. Якщо сюди додати зростання цін ще на 6 — 10 відсотків через прогнозне збільшення обмінного курсу на 5,5 відсотка та не передбачене підвищення цін і тарифів через ринковий хаос, то знову отримаємо ще один етап зубожіння населення України, бо зростання ВВП прогнозується лише на 6 відсотків.

До того ж цей уряд вже розладнав усю чіткість в роботі енергоринку, якої досягла Юлія Тимошенко: якщо на кінець 2000 року майже не залишилося заборгованості на енергоринку, то на середину жовтня заборгованість тільки по «Енергоатому» становила понад 5,5 млрд. грн.

Оскільки уряду не вистачає всього 11 млрд. грн., з яких 2 млрд. за законом мали б іти на дорожнє господарство, то таким чином на соціальну сферу не вистачає 9 млрд. грн. — це саме та кількість грошей, яку Юлія Тимошенко вилучила із тіньової економіки у 2000 році і спрямувала на соціальні виплати бюджету.

Це й зрозуміло, тому що цей уряд формували саме ті «діячі», в яких Ю. Тимошенко вилучила вказані кошти.

Заради об'єктивності потрібно зазначити, що є невелика група видатків у соціальній сфері, які уряд пропонує збільшити: це підвищення стипендії студентам і учням професійно-технічних і вищих навчальних закладів (плюс майже 300 млн. грн.), на програму інформатизації і комп'ютеризації сільських шкіл (плюс 2 млн. грн.), на компенсацію втрат від знецінених грошових заощаджень (усього 300 млн. грн.) тощо — разом збільшення видатків за окремими статтями майже на 1 млрд. грн.

Якщо сферу управління вважати «соціально не захищеною», то відтепер її фінансування пропонується збільшити на 2 млрд. 624 млн. грн. Найбільше відносне зростання має бути в адміністрації Президента України (на 30 відсотків).

Загалом «знедолені» управлінці «з'їдять!» за пропозицією уряду третину (30,1 відсотка) бюджетних доходів у 2002 році. Отже, 2002-й має увійти в історію України як рік економічного зростання благополуччя чиновництва. І це не випадково, бо наближаються вибори і основний розрахунок партії «влади» роблять на адмінресурс, а його легше купити та залякати, ніж переконати.

А кому згідно зі статтею 48 проекту закону України «Про Державний бюджет України на 2002 рік» уряд пропонує почекати, бо їх фінансування пропонується зупинити?

Потрібно знову зачекати із надбавками і доплатами освітянам, працівникам культури, бібліотек, бо уряд чомусь законну, заслужену оплату праці переплутав із пільгами.

Уряд знову нехтує соціальним і правовим захистом військовослужбовців, науковців, постраждалих від Чорнобильської катастрофи, інвалідів.

(Закінчення на 8-й стор.).

■ *Фотофакт*

Лікар оглядає хлопчика, позавчора госпіталізованого в Севастополі з підозрою на дизентерію.

Фото **УНІАН.**

Вороги нашої демократії!

Філософи лише різним чином пояснювали світ, але справа полягає в тому, аби змінити його.
К. МАРКС.

Демократія в Україні переживає надто хворобливий і кризовий період. Причина цього в двох процесах, що взаємно підсилюють один одного: практично дармовому присвоєнні загальнонародної власності приватними особами і прагненні до державної влади новоспечених великих приватних власників, які розжиріли на народному добрі. Рвацька ідеологія перших років контрреволюції 90-х років — якнайбільше награбувати заводів і галузей промисловості, змінилася ідеологією боротьби за політичну державну владу, бо зрозуміли, що без влади утримати награбоване неможливо. Це і є головні витоки хвороби нашої демократії. Фінансові групи, клани, олігархи, окремі особистості, які дорвалися до мільярдних статків, б'ються за владу, щоб зберегти свою власність, відтираючи не тільки пересічного громадянина, а й народ узагалі від прийняття політичних рішень. У цих умовах говорити про демократію можна лише як про вимогу народу, але жодним чином не про розвинений інститут державності.

У сучасному суспільстві, з практичної точки зору, демократія означає владу більшості під час захисту прав меншості, здійснення виборності основних державних органів, наявність у кожної людини широкого кола закріплених у юридичних актах особистих, суспільно-політичних і соціально-економічних прав і свобод, їхніх гарантій і засобів захисту. У суспільстві мають бути забезпечені гласність, повна інформованість, право громадян обговорювати найважливіші проблеми, висловлювати свою думку і домагатися законними способами її урахування в актах і діях відповідних органів.

Кожна країна, з огляду на загальнолюдський досвід, формує свою демократію. Україна також намагається це зробити. Але в нашої демократії багато ворогів, які з декларативно проголошеної демократії, народних вимог і очікувань роблять посміховисько.

Найпершим ворогом нашої демократії є авторитаризм. Він характеризується зосередженням усієї державної влади в руках однієї особи або органу, обмеженням основних політичних свобод (слова, преси і т. ін.), придушенням політичної опозиції. В поєднанні з особистою диктатурою може варіювати від помірного авторитарного режиму з формальним збереженням атрибутів демократії до класичної фашистської диктатури. Під час авторитарного режиму права і свободи громадян проголошують конституцією, але їх неможливо реалізувати практично. Громадяни самостійно не беруть участі у визначенні державної політики. Крім партій влади, визнають лише партії лояльної опозиції, решту придушують та обмежують.

Формально вибори проводять, однак із значним втручанням представників центральної та місцевої влади, з включенням так званого адміністративного ресурсу.

Державні рішення приймає правляча більшість у парламенті без урахування прав парламентської меншості, яка зазнає дискримінації. Права політичної опозиції порушують, її видання часто припиняють і конфіскують, а їхнім лідерам загрожують кримінальним переслідуванням та арештами. Принцип поділу влади проголошує Конституція, але фактично він нехтується. Акти Президента або уряду втручаються в сферу законодавчої влади і мають більше значення, ніж закон. Судова влада перебуває під контролем виконавчої влади. Збройні сили готові втрутитися в політичні процеси. Такі коротко основні ознаки авторитаризму. Чи характерні вони для Кучмівської України? Здебільшого характерні і часто загострюються до серйозних наслідків.

В Україні немає відомства, міністерства, чи місцевої адміністрації, які служили б закону і Конституції як нормативному акту прямої дії, а всі прислуговують адміністрації Президента. І якщо погано слугують, чи навіть через об'єктивні причини неможуть упоратися із завданням, їх нещадно усувають з посад. Згадайте, скільки зняли місцевих начальників після парламентських 1998-го і президентських виборів 1999 року. І така загроза висить над чиновниками щодня. Найсильнішим антидемократичним чинником є президентський контроль над прокуратурою, податковою службою та всіма іншими силовими відомствами. Чиновники цих відомств служать не закону, не Конституції, а Президенту, публічно підкреслюючи свою догідливість і готовність виконати будь-яку вказівку. В таких умовах неважко одним ухилитися від покарання за вочевидь злочинні дії, а іншим опинитися в ув'язненні під вочевидь надуманими приводами. Сваволя силових відомств, податківців, міліції, прокуратури стала звичайним явищем в Україні. Тут не рятує навіть належність до великих приватних власників. Тут необхідна належність до олігархічних кланів, у яких сам Президент —виконавець їхньої волі та рішень. Тож про яку демократію в таких умовах можна говорити?

Узурпація владних повноважень Президентом у всіх сферах управління і владних структурах — найважливіша ознака авторитарного режиму в Україні. Приклади очевидні. Це і наказне право Президента, і антиконституційна реформа в аграрному секторі, і грубе свавілля та зловживання владою у законотворчому процесі, і цілковите попихання урядом, і авантюри із створенням парламентської «більшості», і лицемірні фарисейські ініціативи зі «всенародним референдумом», і неодноразові насилля парламенту під час прийняття доленосних законів, і багато інших дій Президента та його адміністрації, що характеризуються одним антидемократичним поняттям — авторитаризм.

Другий ворог нашої демократії — правовий нігілізм. Його суть у негативно-заперечному, зневажливому ставленні до права, законів, правопорядку. У нашої української влади, включаючи Президента і його адміністрацію, партійних діячів, керівників відомств і місцевих начальників часто виявляється пихато-зневажливе, поблажливо-скептичне, зверхнє ставлення до права. Ми живемо в морі беззаконня, яке починає набувати рис національного лиха. В суспільну свідомість стараються вбити думку, що право є наказ державної влади, що ідея закону зіставна скоріше з главою держави, ніж з юридичними нормами. Культивується щось, що походить від влади, вказівки «начальства» — це і є право. У сучасній Україні реформатори-демократи терплять право як фасадну прикрасу, формальний атрибут, аби представити Україну Заходу як «добропорядну», «правову» державу. А насправді подивіться, як цинічно і антиконституційно заборонили демократи компартію України, як створили «парламентську більшість» за межами парламенту і представили її як справжній парламент, і гарант Конституції — Президент визнав за цією квазібільшістю парламент із усіма антиконституційними наслідками. Коли вигідно, режим то нехтує право, то використовує його як дубину для утвердження своїх інтересів.

Влада в Україні Конституцію не поважає. Якщо вона заважає, її нехтують. У країні немає конституційної законності, є конституційний нігілізм. І що особливо негативно: він виявляється під прикриттям Конституційного Суду України, який відмовляється розглядати очевидні порушення Конституції, якщо це невигідно владі. Яскравий приклад — відмова у розгляді по суті справи про порушення Конституції України так званою «більшістю».

Варто зазначити, що правовий нігілізм багатоликий і підступний, він здатний видозмінюватися, пристосовуватися до обставин, тому є багато різних форм, граней його конкретного прояву. В газетній статті можна перелічити лише найголовніші з них, що прямо протистоять уявленням про демократію.

Передусім це кримінал — прямі навмисні порушення законодавства. В Україні чинять мільйони злочинів. Причому на один зафіксований припадає кілька незареєстрованих. Злочинний світ отримав за влади демократів необмежені можливості. Криміногенна ситуація характеризується як уседозволеність, розгул, обвал. Злочинність набула організованого характеру, відбулося її зрощування з корумпованими чиновниками, а це ознака мафії. Злочинці претендують на владу, відслідковують діяльність правоохоронних органів, погрожують, шантажують, підкуповують, розправляються з депутатами, журналістами, суддями, підприємцями! Переділ власності, збагачення людей за будь-яку ціну, люмпенізація мільйонів громадян, насильницьке «первісне нагромадження капіталу» і формування «середнього класу» заполонили суспільство, спотворили можливості його демократичного розвитку. Бандократія рветься до влади через виборчий процес, використовуючи демократичні інститути для руйнування демократії.

У відповідь на сваволля властей і їхній правовий нігілізм у суспільстві поширюються протестні настрої: неприйняття більшістю суспільства курсу реформ, нового устрою життя і «ринкових» цінностей, незадоволення змінами, протест проти «шокової» економічної терапії демократів, непогодження з політичними рішеннями і діями влади, ворожнеча до державних структур та їхніх лідерів (яскравий приклад — рух «Україна без Кучми»), заперечення не властивих українцям «західних» цінностей, моральних орієнтирів, протидія офіційним гаслам і настановам. Інакомислення існує як протестна форма ставлення суспільства до змін, у основі яких меркантилізм, споживацтво, культ грошей, наживи, егоїзму та індивідуалізму. Саме ці якості стали критеріями престижу особи, її соціальної ролі, визнання. Ідеальне грубо і цинічно витісняється матеріальним, підриваються духовні і моральні засади суспільства.

Народ, відчувши на власній шкурі сенс реформ, наповнених брехливими обіцянками і відвертим грабуванням і розбоєм, дедалі менше прислухається до «демократів», починають одумуватися і розуміти суть того, що відбувається, вимагають урахування своїх інтересів і передавання влади тим, хто спроможний реалізувати інтереси більшості. Це й лякає президентську владу, і вона дедалі більше тяжіє до силових прийомів розв'язання політико-державних проблем на шкоду Конституції та законам.

Установлення на те, що заради справи чи здорового глузду можна поступитися законом і Конституцією, охопило багато розумів «демократів» вищого рангу, які владарюють. Звідси силові прийоми, погрози, немотивовані відставки і призначення, політичні «ігри без правил», вимоги заборонити партії всупереч закону, без суду і Конституції.

Найважливіше виявлення правового нігілізму —конфронтація представницьких і виконавчих структур влади на всіх рівнях, але особливо між Верховною Радою та Президентом. Президент у своїх виступах, інтерв'ю, заявах намагається принизити значення парламенту, часто навіть образити і принизити депутатів, що неприпустимо в умовах демократичної держави. Принцип поділу влади, формально закладений в Конституції України, насправді залишився декларацією. Система стримування та противаги працює лише з боку Президента проти парламенту. Виконавчо-розпорядча влада виявилася самоправною, безконтрольною, і сама себе увільняла від дотримання законів. У жадібному бажанні бути одноосібним «господарем» України Президент «забув» першочергові вимоги

Петро СИМОНЕНКО

Василь СІРЕНКО

демократичної форми правління, де, крім поділу влади, є принципи субординації та взаємодії. Влади не можуть бути рівними: одна з них, законодавча, — призначена формувати і контролювати іншу — виконавчу. Державна влада єдина, і джерело в неї спільне — воля народу. Розподіл влади — всього лише «прозаїчний, діловий розподіл праці, застосований до державного механізму з метою управління та контролю». Це розмежування функцій і повноважень, де кожний має робити свою справу, не втручаючись у компетенцію іншого, пам'ятаючи, що ти хоча й Президент, але всього лише частина цілого. Сьогодні в Україні йде нескінченна конфронтація президентської та парламентської влади. Обсяг повноважень Президента вочевидь перевищує фізичні можливості однієї людини, хоч би які якості вона мала. Тому значна частина прерогатив перекладається на апарат: різні допоміжні служби, помічників, радників, консультантів, секретарів і т. ін. Президентська адміністрація уже сформувалася в якусь надурядову інстанцію з владними функціями без законодавчих підстав.

Виконавча влада, всупереч демократичним принципам загальноприйнятої світової практики, намагається формувати і контролювати представницьку, забуваючи про те, що все має бути навпаки. У демократичному механізмі влада не посіла належного місця, і Генеральна прокуратура, яка зобов'язана бути незалежним органом, що не входить до структури виконавчої чи президентської влади, і виконувати особливі функції — нагляд за дотриманням законів усіма, включаючи урядових і президентських чиновників. А в нас Генпрокурору дають завдання, вказівки, влаштовують «прочухани» і «розгони», вважаючи його підлеглим чиновником.

Тут ми зазначили державно-правовий нігілізм в існуючих нині виявленнях, які не просто гальмують демократичний розвиток української державності, а й позбавляють демократію будь-якої надії затвердитися в суспільстві.

Варто пам'ятати, що боротьба проти антинародних, тоталітарних режимів, сваволля правителів, диктаторів, нехтування свободою, демократією, правами людини не є нігілізмом. І як казав Ж. Руссо: «Деспот не може скаржитися на насильство, що його скидає». Тому боротьба за демократію завжди виправдана історією й благословлена свободою і справедливістю.

Найважливішим ворогом нашої демократії є бідність. Президент у своєму посланні до Верховної Ради України визнав, що Україна належить до держав не тільки з високим, а й зростаючим рівнем бідності. Практично демократи в ім'я свого збагачення за десятиріччя реформ домоглися того, що в Україні сьогодні 5% дуже багатих, 10% забезпечених і 85% бідних та злидарів. 10 років тому в умовах соціалізму зарплата в Україні досягала 200—250 доларів США. А сьогодні Президент визнає, що навіть серед працюючих високий відсоток бідності. Робота перестає бути гарантією хоча б мінімального достатку. Адже до бідних верств населення належать ті, хто не за власною волею позбавлений найнеобхіднішого: житла, їжі, одягу, здоров'я, освіти.

Звичайно, сьогодні кожному зрозуміло, що масова бідність в Україні є наслідком того нерозумного, необ-

Правовий нігілізм — багатоликий

грунтованого реформування, яке проводять демократи уже 10 років і якому є альтернатива тільки у програмі компартії України, інших лівих сил. Президент визнав, що в Україні формуються передумови для хронічної, «спадкової» бідності — діти бідних родин приречені бути бідними і в зрілому віці. Вони не мають змоги дати достаток своїм дітям, і ті також будуть бідними. А багаті й їхні діти залишаться багатими, ринок зробить бідних ще біднішими, а багатих ще багатшими.

Масова бідність несумісна з демократією. Як неписьменна людина стоїть поза політикою, так і бідна людина є об'єктом маніпуляції свідомості, жертвою обману політиків, їхніх обіцянок і демагогії. Враховуючи, що багаті та бідні сформувалися в Україні як окремі класи, що протистоять один одному, вже недовго залишилося чекати справжніх класових сутичок, оснoваних на вимогах класової справедливості та боротьбі за демократію.

Найзліший, найлютіший і найнещадніший ворог нашої демократії — корупція. Юридичні словники визначають корупцію (від лат. corruptio — підкуп) як злочинну діяльність у сфері політики чи державного управління, що полягає у використанні посадовими особами довірених їм прав і владних можливостей для особистого збагачення.

Корупція стала нормою, а не винятком серед політичної, правлячої та економічної еліти, вона стала системотворчим чинником. Є досить підстав вважати, що корупція стала вигідною для можновладців, стала джерелом їхніх доходів. У цих умовах немає місця чесному та совісному чиновнику, бо ці якості визначаються чесністю і свідомістю системи влади. А чесність чиновника, котрий потрапив до системи корумпованої влади, є великою небезпекою для його кар'єри і навіть життя. Наявність корупції у вищих ешелонах влади вказує на невикорінювання цього явища за теперішнього правлячого режиму. Корупція в Україні перетворилася на симбіоз монополії влади, дискреційних (за розсудом) повноважень державних службовців у прийнятті рішень і відсутності жорсткого контролю та звітності чиновників. Численні декларації вищих посадових осіб про необхідність рішучої боротьби з корупцією у всіх органах влади не знаходять адекватного втілення і використовують для міжкланової і міжпартійної боротьби. Через нездатність законодавчої, виконавчої та судової властей закріплювати і підтримувати правовий порядок створюється нова владна еліта, для якої поряд з державною службою керівництво та управління злочинним середовищем стали високоприбутковою і безпечною сферою застосування своїх сил і талантів. До того ж що вища посада корупціонера, то зухваліше і надійніше він захищений від покарання. Як у прислів'ї: «Якщо ти вкрав булку хліба — потрапиш до в'язниці, а якщо залізницю — будеш сенатором». Президента відкрито звинувачують у корупції, а суспільство не має змоги перевірити опубліковані факти. Не спростовує ці факти у правовому порядку і сам Президент. За рейтингом корумпованості із 99 країн Україна посідає 77-ме місце (для порівняння, Росія — 82-ге, Білорусь — 58-ме, Естонія — 27-ме, США — 18-те, а перше — Данія, найменш корумпована країна). При цьому політичному режимі реформаторів і боротися з корупцією нема кому. Правоохоронні органи самі потонули у хабарах і підпорядковані тим посадовим особам, яких також звинувачують у корупції.

Ринкова економіка постійно обтяжена злочинністю, але коли могутня зв'язка «бюрократія — бізнес —організована злочинність» захоплює владу, тут немає місця демократії та праву, ця зв'язка живе за своїми законами і примушує до цього суспільство. Вже настав час говорити про політичну корупцію. Вона являє собою корумповані форми політичної боротьби правлячих еліт, партій, кланів, груп і окремих осіб за владу. Політична корупція руйнує фундаментальні демократичні принципи, підриває політичні та правові підвалини влади, спричинює недовіру до влади громадян. Серйозний аспект тут — небезкорислива відсутність політичної волі для ефективної боротьби з корупцією. Подивіться, як Президент і його оточення торпедують прийняття демократичних законів про судоустрій, про вибори, про слідчі комісії та незалежного прокурора, і кожному має стати зрозуміло, що корупціонери з корупцією боротися не можуть. Політична корупція здійснюється правлячою елітою для захоплення та утримання влади, а також проти своїх політичних конкурентів. Така корупція здійснюється шляхом, на перший погляд, легітимного, а фактично протизаконного оволодіння грошовими і товарними потоками, нецільового використання бюджетних коштів на виборчі кампанії та інші політичні цілі під майбутні держпосади, фінансові пільги, отримання необхідних квот, акцизів, кредитів та інших привілеїв. Так, на виборах торгують владою. До політичної корупції належать також різноманітні та вдосконалені форми «брудних» виборчих технологій, які реалізують і для купування голосів виборців, і для перекручування результатів голосування. В умовах ринкової економіки політика і демократія також стають ринковими. Люди влади зростаються з власністю і грошима, відкриваючи нові, глибоко законспіровані корупційні технології. Корупційні лобізм, фаворитизм, протекціонізм, таємні внески на проведення виборів та інші політичні цілі, надання закритої інформації, перехід держчиновників у президенти корпорацій і приватних фірм, інвестування комерційних структур за рахунок бюджету, переведення держмайна в акціонерні товариства, келійне переведення приватизації, акціонування заставних аукціонів, навчання дітей за кордоном за рахунок спонсорів і багато інших корупційних технологій, несумісні із законом і демократією.

А чи можлива ефективна боротьба з корупцією? Наука відповідає — можлива. Але потрібна не декларована, а реальна організація антикорупційної діяльності, що включає в себе розгалужений соціально-правовий контроль і підзвітність держслужбовців, відкритість (прозорість) процесу рішень, які приймаються, значне скорочення чиновників, звуження дискреційних (за розсудом) повноважень чиновників, реально незалежні і дієздатні правоохоронні структури, незалежні суди. Останнє особливо важливе, якщо врахувати продажність серед правлячої політичної та економічної еліти, яка має величезні можливості впливу на держоргани. Тепер, читачу, зрозуміло, чому Президент уперто не підписує закон про слідчі комісії і незалежного прокурора, чому Рахункову палату так довго не допускають до контролю за доходною частиною бюджету, чому закон про судоустрій ухвалюють уже третій рік і будь-який демократичний варіант блокується.

Влада імітує боротьбу з корупцією. Вона зводить боротьбу до примітивних видів хабарництва (яке стало повсюдним) і посадових зловживань, відображених у кримінальному кодексі. А те, що більшість законів багатьох галузей права (цивільного, бюджетного, фінансового, банківського, податкового, митного, валютного, спадкового, житлового, сімейного, екологічного, військового тощо.), прямо чи опосередковано допускають різні корупційні технології, вона не бажає бачити. Тому необхідно вирішувати комплекс правових завдань з організації запобігання та контролю корупції в усіх праворегульованих сферах, звуження можливостей, що сприяють корупції, зниження вигод усіх учасників корупції, збільшення ймовірності виявлення корупційних дій і неминучості кримінального покарання, впливу на мотивацію корупційної поведінки тих, хто «дає» і «бере», формування громадської думки, нетерпіння корупції у всіх її проявах. Таких висновків дійшли вчені на міжнародній конференції, присвяченій питанню корупції. Але нашій президентській владі непосильні такі проблеми. Тому корупція, як корозія, роз'їдає коріння, основи, засади нашої демократії. А політичний режим Кучми сприяє цьому, оскільки він певною мірою на корупції і тримається.

Найсильнішим ворогом нашої демократії є олігархія, тобто політичне і економічне панування, правління невеликої групи багатих приватних власників. Олігархія в Україні створювалася свідомо. По-перше, номенклатура, яка зрадила народ, старалася захопити якнайбільше громадської власності, і, по-друге, за задумом реставраторів капіталізму та організації контрреволюції, необхідні соціальні верстви людей, які кровно зацікавлені у збереженні капіталізму. Такими і є олігархи — великі приватні власники, які тримають руку на пульсі влади. Їм є що втрачати. І вони готові йти на будь-які, навіть криваві заходи, аби втримати награбоване. Тому олігархія, особливо в українському кримінально-олігархічному виконанні, несумісна з демократією, її принципами, методами і засобами реалізації. Олігархія протистоїть не лише трудящим, котрі працюють за наймом, а й дрібним і середнім приватним власникам, інтелігенції, всім, хто не входить до його кола. Володіючи величезними фінансовими, інформаційними, організаційними та іншими засобами, олігархія перекручує саму суть демократії, зводячи її до підкупу, примушування, формального дотримання прав і свобод, а по суті — до знущання над людиною. В українського кримінально-олігархічного кучмівського режиму два шляхи: виродження в тиранію або повний крах і відновлення демократії. Це треба усвідомити всім демократичним силам суспільства напередодні майбутніх парламентських і президентських виборів, аби не допустити об'єднання з представників олігархії парламентської більшості чи обіймання її представником президентської посади. Сьогодні боротьба з олігархією, викриття олігархії — боротьба за демократію проти диктатури і тоталітаризму.

У нашої демократії багато ворогів — це й тупа мовчазна покірність принижених, зневажених, обкрадених громадян, брехливі ЗМІ, криза Конституції, компрадорство нашої буржуазії, застосування адміністративних ресурсів, бюрократизм тощо, але зазначені нами авторитаризм, правовий нігілізм, бідність, корупція та олігархія — найголовніші.

Кучмівський політичний режим, що стоїть при владі, свідомо культивує цих ворогів демократії. Він на цьому тримається. Тому боротьба за демократію є неминуче боротьбою з нинішнім режимом. Про це має пам'ятати кожний виборець перед майбутніми виборами. Голосувати за партії, які підтримують режим Кучми, є прямий антидемократизм, несумісний ані з патріотизмом, ані з державністю, ані з незалежністю України, ані з утвердженням соціальної справедливості. Справжнє утвердження демократії нерозривно пов'язане з переходом влади до комуністів, лівих сил, прихильників законності, справедливості, державності, парламентизму та істинного панування права.

Петро СИМОНЕНКО,
перший секретар ЦК КПУ, керівник фракції комуністів у Верховній Раді України, народний депутат України.

Василь СІРЕНКО,
доктор юридичних наук, професор, народний депутат України.

Точка зору

Ветерани напередодні свята чи суму?

(Початок на 5-й стор.).

Унаслідок обговорення було внесено такі пропозиції:

По-перше, **поновити в календарі святкових днів 7 і 8 листопада (річницю Великої Жовтневої Соціалістичної революції). Це підтримують автори законопроекту, два профільні комітети, Федерація профспілок та депутати лівих фракцій.**

По-друге, **встановити новий додатковий святковий день — 9 березня, а 7 і 8 листопада не поновлювати. Підтримують депутати від УНР, НРУ, окремі депутати інших фракцій.**

По-третє, **не поновлювати як святкові дні 7 і 8 листопада і не встановлювати новий додатковий святковий день — 9 березня. Саме таку пропозицію проголосив на сесійному засіданні Верховної Ради України 5 жовтня ц. р. представник уряду, перший заступник Державного секретаря Міністерства праці та соціальної політики України І. Гнибіденко. І це всупереч вимогам 14-мільйонної армії ветеранів, пенсіонерів та інвалідів України, під формальним приводом неприпустимості збільшення кількості святкових днів у нинішніх скрутних економічних умовах. Така позиція може призвести до остаточної втрати авторитету уряду і Міністерства праці та соціальної політики України не лише серед ветеранського загалу, а й серед широких верств населення.**

І по-четверте, пропозиція прийняти розглянуті законопроекти в пакеті, тобто поновити як святкові дні 7 і 8 листопада і встановити новий святковий день — 9 березня. Саме до цієї пропозиції схиляються більшість депутатів, які взяли участь в обговоренні та належать до лівих і лівоцентристських фракцій.

Тож на черговому засіданні узгоджувальної ради фракцій наш комітет наполягатиме на включенні законопроекту до порядку денного засідання ВР України в черговий день голосування 18 жовтня ц. р.

Напередодні голосування наведемо ще одну цікаву для громадськості деталь. На запитання народного депутата України Ігоря Пилипчука до співдоповідача, голови підкомітету Комітету з питань соціальної політики та праці Ярослава Сухого про те, скільки ж депутатів проголосували 1 лютого 2000 року в Українському домі за виключення святкування 7 і 8 листопада, надійшла дуже влучна відповідь, яку слід процитувати без будь-яких коментарів: «Я перепрошую. Ми це питання готували, але на ваше питання, його можна вважати риторичним, бо цього ніхто не знає, скільки було проголосовано. Система «Рада» тоді там не працювала».

Ветеранська громадськість з нетерпінням чекає, що відповість Верховна Рада України на сподівання наших батьків і дідів. Чим стане день 18 жовтня — днем свята у зв'язку з поверненням історичної справедливості чи черговим днем суму у зв'язку з черговим похороном невеличкого залишку надій на неї?

Юрій СОЛОМАТІН,
заступник голови Комітету ВР України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

Фотофакт

140-й сезон розпочався у ВАТ «Кагарлицький цукрозавод».
На фото: *в заводській лабораторії лаборанти Валентина Підгорецька і Людмила Курка провадять аналіз сиропу.*

Фото Леоніда ДОБРОВОЛЬСЬКОГО (Укрінформ).

Уряд не може посилити соціальну функцію бюджету на 2002 рік

(Початок на 5-й стор.).

Не забув уряд призупинити дію ст. 9 абз. 5 Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді України», част. 6 ст. 25, част. 7 ст. 5 Закону України «Про охорону дитинства», бо відтепер він заощаджує на харчуванні учнів 1 — 3-х класів загальноосвітніх шкіл, а також дітей-сиріт, дітей з неповних та багатодітних сімей, які навчаються у професійно-технічних закладах.

Уряд вважає моральним не брати на себе обов'язки забезпечувати навіть оплату декретних відпусток на 90 календарних днів жінкам, що постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС.

Може, хоч у майбутньому соціальні проблеми допоможуть вирішити ті зовнішні запозичення в 1 млрд. 317 млн. дол. США (7 млрд. грн.)? Ні, бо уряд спрямовує ці кошти на комп'ютеризацію сфери управління, розраховуючи на імпортні технічні засоби і закордонне програмне забезпечення; вкладає в модернізацію гідротеплових станцій, удосконалення системи опалення і каналізації міст знову-таки з допомогою імпортної техніки і технологій. За допомоги досконалої системи каналізації ми не зможемо конкурувати на західному ринку — не та продукція, а чужі технології, чужі комп'ютери і чуже програмне забезпечення — це вічна валютна залежність, це знову безробіття, невитребуваність інтелекту нації, зубожіння широких верств населення, це втрата перспективи для молоді. Тепер стає зрозуміло, чому Президент Кучма у 2000 році без аргументів наклав вето на Закон України «Засади відродження електронної промисловості в Україні», що був розроблений фракцією «Батьківщина».

Чи є якась надія на краще? Є надія на те, що Верховна Рада не прийме такий антисоціальний бюджет на 2002 рік, а розробить свій, хоч трішки кращий!

Є надія на те, що всі усвідомлять, що в уряді, при владі, має бути Юлія Тимошенко, яка вміє, знає, а головне, довела, що може ефективно боротися з тіньовою економікою і корупцією і, отже, розв'язувати соціальні проблеми.

Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ,
народний депутат України, доктор економічних наук, доктор технічних наук, професор.

...А зорі лише передбачають

Житейська історія двох незвичних доль і однієї незвичної сім'ї

Долі

Олександр не казав Вікторії: «Носитиму на руках». Зовсім не тому, що це надто романтично в епоху прагматичних теорій побудови сім'ї, комп'ютерних знайомств і шлюбних контрактів. Просто вона сама сказала: «Подумай, доведеться носити. Буквально. Щодня». Відповів, що, мовляв, могла б і не нагадувати...

...У Вікторії не було першого в житті кроку. Медики висували різні версії щодо природи якихось травм і поставили офіційний діагноз — м'язева дистрофія, але все це нічого не пояснювало. Віка так і не почала ходити. Після марної естафети від лікарів до екстрасенсів перед батьками постала нова життєва віха — школа. Вирішили: буде, як у людей. І директор школи Лідія Володимирівна Толмачова (нині — депутат Миколаївської міськради) погодилася: нехай буде! Першу чверть провчилася разом з однокласниками у школі. Коли тато й мама через негоду не змогли носити доньку на заняття, Вікторія стала «домашньою» ученицею. Лідія Володимирівна до Міносвіти дійшла, «вибила» дозвіл на заочне навчання. Низький уклін учителям, які щодня йшли в незвичайний клас — квартиру Каплунів...

І був випускний вечір. Як у всіх. Хоча... трохи не так. Золота медаль Вікторії — зовсім іншої проби, ніж у вундеркіндів. Червоний диплом після інституту — також.

Може, й не варто так — через кому, тире... Але в які розгорнуті словеса вмістиш сумніви (ні, не її, а батькові), коли виношували рішення: вчитися далі — у педагогічному інституті, на фізико-математичному. Лекції, сесії... А це — в іншому кінці півмільйонного міста.

...Сашко прийшов у справі. Вікторія до цього вже вела гурток інформатики в Будинку творчості учнів, а тепер узялася за репетиторство у своїй крихітній кімнатці. Йому, студентові-вечірнику Морського технічного університету, знадобилася консультація з програмного забезпечення. У ту (першу) зустріч не всякий провидець зміг би передбачити — спільне — майбутнє Олександра Видющого і Вікторії Каплун. Він пішов зі своїм, вона зі своїм лишилася...

Лише Бог знає, що зводить людей (що розводить — знають всі). «Не сподобався він тоді мені — якийсь відсутній, наче в масці». — «А вона... Гордовита, що не слово, то ніби послуга...» З першого погляду не вийшло. Зате в телефонних розмовах з'ясувалося: вони на одній «хвилі». За інтелектом. За світоглядом. За тим, чого, керуючись здоровим глуздом, не могли зрозуміти ті, хто від щирого серця застерігав хлопця: «Навіщо? Подумай...». Справді, за логікою, він — розумний, симпатичний, вона — приваблива, але — в інвалідному візку. І так — завтра, через рік, через десять...

Холостяцьке спілкування було недовге (прийшов якось з тортом і домашньою наливкою, потім ще). Без освідчення, звичайно, не обійшлося. Зібрав удома речі і: «Ось і я».

...Притиснувши до грудей нині популярного серед дітвори телепузика, Ксеня тихо прошепотіла якесь вітання. Скромність — абсолютна.

— Це вона тут така, — посміхнулася Вікторія. — Удома — та ще штучка!

Заради цієї посмішки три роки тому переконувала чи не весь світ: «Я зможу! Я народжу!». Як?! Усе життя в інвалідному візку, тут не всім здоровим під силу... Замордували шепоти й домашніх, особливо маму, Валентину Романівну: «А раптом... спадковість?».

Професіонали виявилися, м'яко кажучи, різні. Втішний прогноз авторитетних фахівців з Кривого Рогу — «ризик для дитини абсолютно мінімальний» — буцім не переконав медиків з «особливого» пологового будинку. «Не їхню» пацієнтку повернули додому, до того ж не без моралі: «На що дитину прирікаєте?».

Ризик був. Великий. Для матері. Це добре розуміли завідувачка жіночої консультації Світлана Кушніренко, завідувачка відділення Лідія Чеботарьова, заступник головлікаря Алла Баляба, хірург Олександр Чеботарьов — керівники, фахівці з різних закладів. Вони були одностайні: «Страшнувато, але їй потрібно народити».

Перший Ксенин крик пролунав у знаменитих миколаївських Дубках, у хірургічному центрі, де Вікторія виявилася «їхньою». До цього — напружена, тяжка робота з учнями (потрібні гроші, а Олександрові зарплату затримують уже багато місяців). Після — реанімаційне відділення для доньки, нескінченні дні боротьби з власним болем (препарати, що тамують біль, відмовилася вживати — щоб не звикнути). І Олександр весь цей час днював і ночував у палаті, був найкращою нянею у світі. Утім, як і завжди.

...Світ — не без людей. Добрих. Злих. І... ніяких. Звичайно, «класифікація» умовна (хто має право судити про це?). Хіба таким уже недобрим наміром керувалися професіонали зі спеціалізованого медичного закладу, щиро, по-людському, застерігаючи Вікторію від безрозсудства?

— З усього видно було... не хотілося їм клопоту, — просто, без помітної тіні осуду каже Вікторія.

Ми зустрілися біля кінотеатру «Юність». Відроджений через багато років занепаду красень-кінопалац, на радість усіх миколаївців, нещодавно відкрили з великим торжеством. Олександр, ніби між іншим:

— Треба буде зайти... Усередині з візком, мабуть, проблем не буде.

Куди зручніший сусідній великий парк. До нього трійця Видющих виходить і виїздить щодня, за будь-якої погоди («Для загартування — чудово. За весь час Ксеня жодного разу серйозно не хворіла. Ну, застуда — це таке... А ось пішла у садок — і почалося...»). Сашко звично котить візка. Ксеня спочатку йде пішки, потім перебирається до мами.

Зізнаюся, давно так не хвилювався: ситуація, прямо скажемо, драматична. Та даремно. Подібного, простого бачення реалій, розумного співіснування з ними й поміж них самих, здається, зустрічати не доводилося. Життя уп'ятьох, разом з батьками, у двокімнатній квартирці на четвертому поверсі «хрущовки» («субмарина» — іронізує Олександр) наділило главу сім'ї функціями, якими колись безнадійно лякали доброзичливці. Вивести дам на прогулянку, винести Віку нагору, розібратися з купою побутових речей, постаратися десь підробити... Час від часу вдається використати знання фахівця з комп'ютерної справи. Навчання в університеті довелося залишити — майже на етапі підготовки дипломної роботи («Довідку за три курси я завжди візьму, роботодавцям треба інше»). Роботу на суднобудівному заводі з кількамісячними затримками зарплати — також.

Уже десь через день після повернення з лікарні Вікторія відновила уроки: заощаджені кількасот гривень «з'їлися» за три тижні. І нині у неї двоє учнів.

Любити суспільство легше, ніж окрему людину чи сім'ю. Вони в цьому переконалися і будують свої відносини із середовищем (власне, чиновниками) на принципах власної самодостатності. Точніше, ніяк не будують. На депутатський запит Лідії Володимирівни Толмачової про виділення окремої квартири з міськвиконкому офіційно відповіли: у пільговій черзі — більш як 900 сімей. У черзі попереду Видющої — понад 100 інвалідів віком за п'ятдесят років. Через дефіцит коштів... і т. д.

Але В. Видюща «на контролі», за наявності житла питання розглянуть. Все зрозуміло. «Если б не было ада и рая, их бы выдумал сам человек».

Коли знадобилася довідка з відділу соцзабезпечення, Олександра відправили в інший кінець міста: «Ви прописані не у нас».

— А в «рідному» мені скажуть: «Дружина ваша у нас не прописана», — махнув він рукою. — Чиновники — хороші «футболісти». Принижуватись за кілька гривень... Ні!

Любити всіх — легко. Яким болем пройнята стаття депутата в одній з миколаївських газет. Прокляті чиновники! Через них і медицина у нас убога, і освіта, і пенсіонери (про інвалідів, правда, нічого не сказано). Правильно, і таких статей дедалі більше. Та навряд чи оцінять Видющі високий пафос. Бо за всієї, на перший погляд, самодостатності, десь у глибині душі ворушиться маленька надія: може, знайдеться спонсор, скільки там скромненька квартира в Миколаєві коштує...

Здивовані погляди, шепіт: «Ой, який молодий, симпатичний, і...» — явно дисонують з добротою і дивовижною інтелігентністю... Вікиної свекрухи. Ольга Іванівна ростила Сашу в повному розумінні слова. Залишила роботу. Книги, шахи, астрономія, навіть астрологія. Непересічна натура. Як кажуть, для «великого» життя. А потім... В армію пішов — добровільно (хоча була можливість «відкосити»). Зустріч з Вікторією. Пропадав у неї цілими днями.

— Знаєте, я за нього не боялася. А за неї — дуже. Навколо — звичайне життя. Сашко — симпатичний хлопець, думаю, на нього поглядали. У його порядності не сумнівалася, але... раптом «щось» — і для нього драма, і для неї трагедія. Жінки гостріше це відчувають. Він же: «Мамо, це серйозно». Як серйозно, відчула після ситуації з виїздом (точніше, з невиїздом) на шашлики. Тоді у нього на роботі затіяли пікнік. Хороша компанія зібралася. Я нагадала, а він здивовано: "Які шашлики?» І — до Віки.

І, помовчавши:

— Знаю, що є Бог, є доля. Коли люди зустрічаються на якійсь одній, «своїй хвилі», це — найвища справедливість. У них це сталося. Ксеня — найвища справедливість. Минулої зими ми могли втратити Віку. Шанси на те, що вона вийде з реанімації... коливалися. І Сашкова сила волі, характер, мене вражають. Як матір і людину. Ми, батьки, стараємося підтримати. Як можемо. В обох родинах майже всі — хворі. Люди? Їх, добрих, багато, повірте. Лікарі-професіонали і ті, хто подарував комп'ютер, вони теж від Бога.

Ми ще раз зустрілися біля тієї самої «Юності». Видющі дали знімок — сфотографувалися під час святкування 100-річчя миколаївського зоопарку. І пішли-поїхали далі, на базар. Олександр котив візок, Ксеня, із серйозністю штурмана, притулилася біля мами. А я, дивлячись їм услід, подумав, мабуть, про головне, що випливає із захоплення астрологією: «Зірки вказують, але не змушують. Далі — вже самі люди...».

Анатолій РОМАНЮК.
Миколаїв.

На знімку: сім'я Видющих.

Соціальна арифметика. Не прикладна

Коментар

Михайло Ломоносов стверджував: математика потрібна, щоб розум добре працював. Мабуть, не завадить математика і нашим законодавцям, аби упорядкувати вітчизняну систему соціального захисту. Бо без конкретних цифр і розрахунків соціальна політика впадає в риторику, а народ — у депресію.

Нещодавно парламент розглядав законопроект «Про затвердження прожиткового мінімуму на 2002 рік». Без нього неможливо (якщо, звісно, дотримуватися чинного законодавства) приймати бюджет на наступний рік. Але це в ідеалі. А на практиці вже не вперше цю соціальну величину нехтують. Причина — економічна криза. Мовляв, переживемо, тоді й почнемо жити за правилами. А поки що можна й помріяти.

Свої версії нових соціальних нормативів уряд, парламентарії та профспілки намагаються звести до єдиного знаменника. А саме — визначити грошовий еквівалент мінімальної зарплати, неоподатковуваного мінімуму доходів громадян і прожиткового мінімуму. Вищезазначені норми є розрахунковими не тільки в державній соціальній політиці, а й у застосовуваних до населення України штрафних адміністративних санкціях.

На недавньому спільному засіданні з приводу укладення Генеральної тарифної угоди на 2002—2003 рр. представників Кабміну, Конфедерації роботодавців і профспілок розглядалося питання підвищення розміру мінімальної зарплати. Уряд, пославшися на безгрошів'я, запропонував 140 грн. Профспілки зробили «ставку» в 165 грн. (Сьогодні розмір мінімальної зарплати в країні становить 118 грн.).

Профспілки тут-таки розкритикували позицію Кабінету Міністрів, апелюючи до чинного законодавства. Як заявив лідер ФПУ Олександр Стоян, розмір мінімальної зарплати на рівні 140 грн. суперечить нормам Закону України «Про державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії». Бо мінімальна зарплата має бути не нижча від прожиткового мінімуму, розрахованого на працездатного громадянина (а це поки що 331 грн.). ФПУ, в свою чергу, зважаючи на проблеми держбюджету, пропонує встановити в 2002 році мінімальну зарплату в 165 грн. і водночас на законодавчому рівні визначити етапи її підвищення до прожиткового мінімуму. А згідно з відповідним законопроектом, який у другому читанні було розглянуто у ВР, цей норматив мають намір збільшити до 342 (для непрацездатного) і 365 грн. (для працездатного громадянина).

Утім, баталії навколо еталонів соціального захисту перебувають у перманентному стані. І ось уже не перший рік відбуваються за одним сценарієм (щоправда, з різними цифрами): профспілки і депутати обстоюють соціальні гарантії для свого народу, а уряд — бюджетні кошти в епоху економічної кризи, що затягнулася. Бо саме вона, криза, вносить свої корективи до чинного законодавства.

Цього разу на ринг соціального добробуту вийшов іще один норматив — неоподаткований мінімум доходів громадян. На думку профспілок, 17 грн. (а саме таким ось уже п'ять років є неоподаткований мінімум) — величина морально й матеріально застаріла. Бо спочатку ця одиниця означала виведення з-під податків частини доходів, призначених для задоволення мінімальних життєвих потреб індивіда. І тому його кількісне вираження, за логікою, не може бути нижче від прожиткового мінімуму. Але тільки не в нас...

За «круглим столом», де обговорювалася нагальна проблема чинних соціальних нормативів, народний депутат Олександр Ржавський зробив сенсаційну заяву: сьогодні наші люди переплатили державі за цим податком більш як 5 млрд. грн.

Ржавський повідомив: Уповноваженому ВР України з прав людини вже передано відповідний документ про порушення законів під час стягнення податку з доходів громадян. Депутат зізнався, що «зі своїми друзями хотів порушити справу з цього приводу» (на особистому досвіді обдуреного платника податків) в одному з районних судів столиці, але, зважаючи на розмах скандалу, вирішив залучити Конституційний Суд України через запит омбудсмана Ніни Карпачової.

Прогресивний соціаліст Наталя Вітренко заявила про те, що боротиметься за надання вітчизняним профспілкам законодавчої ініціативи. Бо, на її переконання, без неї (ініціативи) дійовий соціальний захист у країні неможливий.

Проте лідер ФПУ Олександр Стоян, не чекаючи підсумків боротьби, оголошеної Вітренко, скориставшися депутатським мандатом, подав на розгляд парламенту законопроект «Про збільшення неоподатковуваного мінімуму доходів громадян», в якому пропонує дотягнути цей «безподатковий» мінімум до прожиткового.

Чинні соціальні нормативи:

Прожитковий мінімум для працездатного громадянина — 334 грн. 05 коп.

Мінімальний споживчий кошик — 580 грн.

Межа малозабезпеченості — 177 грн. 52 коп.

Мінімальна зарплата — 118 грн.

Ольга ВІТЕР.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Марафон довжиною у все життя

Оленка, сьома дитина Мотрі й Федора Чубів, народилася така слабенька, що коли їй стало вже дуже зле — була дистрофія — й домовину замовили. Заїжджу циганку гукнули, аби «глянула» в майбутнє. Та й наворожила, що її життя — це рух.

У 33-му, опухла з голоду, розмочила шматочок макухи у воді й одразу з'їла. Очуняла через кілька днів — коли у батьків не було жодних надій.

У війну писала від руки листівки в підвалі, а вночі розклеювала по селищу; носила партизанам ліки й харчі. Після перемоги потрапила на всесоюзний парад фізкультурників до Москви, де «живцем» побачила Сталіна. І так на нього задивилась, що вилетіла з колони спортсменів — її потім у кіно по всій країні показували.

А 17 років тому лікарі сказали їй, що «хіба ходитиме», а за спорт і фізкультуру й мови не було. Сьогодні в активі 77-річної Олени Чуб, яка мешкає в селі Яреськи Шишацького району, — медалі різного гатунку із світових і регіональних змагань. І це при тому, що у великому ветеранському спорті вона лише три роки, а раніше викладала фізкультуру в київській школі. Вперше вона поїхала на чемпіонат Європи з легкої атлетики в 1993 році, до Італії. Стала четвертою на стометрівці. Наступного року в Англії на п'яти кілометрах виборола «срібло». Затим була Іспанія і золота медаль на дистанції 20 кілометрів зі спортивної ходьби.

Повернувшись додому, Олена Федорівна «закинула» легку атлетику і стала... на лижі. Все літо плавала, бігала кроси і на ветеранських змаганнях в Австрії виграла дві срібні медалі на 15- і 20-кілометрових дистанціях, поступившись лише норвежці — олімпійській чемпіонці. І це на мукачівських дерев'яних лижах!

«Мадам» Чуб, як шанобливо називають її на Заході, ні на що не скаржиться, а вдячна всім, хто посильно допомагає. Коли у 66 років вона повернулась із Києва на батьківщину, то пішла до голови колгоспу, щоб узяв на роботу. Влаштувалася громадським інструктором зі спорту і стала тренувати... футбольну команду. Тепер посилено вивчає італійську мову і налягає на фірмовий «допінг» — сало, вівсяну кашу й сухарі — попереду нові старти.

Григорій ГРИНЬ.

Полтава.

Два кольори долі

Характер

У чотирнадцять років полтавка Любов Гапон залишилась без обох рук. Сорок п'ять років життя в іншому вимірі не зломили її. Ця мужня жінка зуміла не лише вистояти перед ударами долі, а й самореалізуватись.

Через рік після трагедії, коли загоїлися рани, у Харкові виготовили протези. Спробувала затискувати ними ручку й писати: вийшло! Повернулася до школи. А вдома пробувала господарювати — ногами прала білизну, заново вчилася копати, сапати. А коли раптово помер батько, вдвох з мамою добудували в Яківцях хату. Люба сама мазала, білила, а саман так вимішувала, що за нею ніхто не встигав.

Уже на другому курсі педінституту викладач логіки викликав її до дошки накреслити схему й зауважив:

— Оце так модниця, навіть рукавички не скидає...

Із Володимиром вони познайомились у Корпусному парку і покохалися з першого погляду. На осінь мали побратися, наречений повіз її в село на оглядини. Майбутня свекруха, побачивши невістку, сплеснула руками:

— Та вона ж каліка! Не буде мого благословіння...

Син наполіг на своєму. Та не судилося щастю збутись: поспішаючи мотоциклом до коханої, врізався в дерево й загинув. У загсі залишились їхні заяви на шлюб, а донька Оленка так ніколи й не побачила свого батька.

Учителювала у приміських школах — Кованьківці, Мар'ївці, Жуках — 26 років. А коли після тяжкої хвороби злягла мама, одинадцять літ ходила біля неї — доглядала і розраджувала до останнього подиху.

Нині інвалід першої групи Любов Костянтинівна Гапон мешкає в багатоповерхівці з вікнами на шкільний двір. Тут завжди людно, а серед найближчих друзів — Анатолій, ще молодий чоловік, який після аварії теж втратив обидві руки. Тоді він не хотів жити, і вчителька заново повернула йому надію й віру.

Микола ГРІНЧЕНКО.

З пошти

Ти потрібен країні тоді, коли країні щось потрібно від тебе

Я добре знаю біографію свого діда, котрий так багато зробив для Батьківщини. З 56 років загального трудового стажу 43 він присвятив вугільній промисловості. А під час Великої Вітчизняної брав участь у бойових діях проти німецьких загарбників.

За свою працю і бойові заслуги нагороджений п'ятьма орденами. 1981 року йому було встановлено персональну пенсію республіканського значення. Та коли Україна стала незалежною, цієї пенсії його позбавили. З першого січня 2001 року набрав чинності закон про встановлення пенсій за особливі заслуги. Було оформлено документи, але й досі вони лежать в Кабінеті Міністрів не розглянуті. То що ж треба зробити для того, аби отримати заслужену елементарну пенсію на старість. Чи так і ходити з простягнутою рукою?

А. ЖУРАВЛЬОВ.

Горловка Донецької області.

Людина з білим ціпком

Незабаром увесь світ відзначатиме день так званого білого ціпка. І я, інвалід І групи по зору, хочу привернути увагу Президента до сліпих людей, для яких цей ціпок є ниточкою життя. Мабуть, усі бачили на вулиці чоловіка чи жінку, що йдуть, торкаючись ціпком дороги. Але чи замислювався хто-небудь, що білий світ для такої людини — темрява...

Є сліпі із залишком зору або без (їх називають тотальні сліпі). І всіх цих сліпих відносять до І групи інвалідності. Але людина із залишком зору може трохи бачити світ та розрізняти деякі предмети. Пропоную тотальним сліпим встановити нульову групу інвалідності. Становище таких людей, погодьтеся, не однакове, а пенсія — одна (на сьогодні максимум — 126 гривень). Для держави це незначні витрати, а для нас, тотальних сліпих, реальна допомога.

І останнє. Відомо, що 87% інформації людина отримує за допомогою зору. Тож, не дай Боже, комусь жити з 13 відсотками відчуттів, як доводиться жити нам.

Акслу ІСМАІЛОВА.

Могилів-Подільський Вінницької області.

Зняли останню сорочку. Тепер сидимо голі...

Чому гроші у держави на «необхідні» потреби завжди знаходяться, а щоб віддати втрачені вклади, їх немає? Невже нам, пенсіонерам і інвалідам-фронтовикам, нічого в цьому житті вже не треба? Адже ці збереження ми відкладали на чорний день, зняли буквально останню сорочку. І в чому тепер залишилися? Скільки тих фронтовиків, щоб їх мучити до останнього? Адже вже немає сил все це терпіти!

О. ГОЛОБОРОДЬКО.

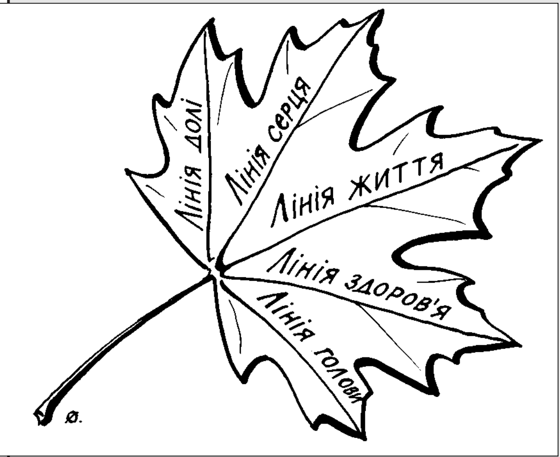
Полтава.

Ходіння по муках

Звернутися до газети мене змушують поганий стан здоров'я, тяжке сьогодення, а головне — бездушність і егоїзм формалістів-бюрократів із багатьох міністерств і відомств, куди я і моя мати-пенсіонерка звертаємося вже 23 роки. У 1978-му я дістав травму хребта на виробництві Зіньківського консервного заводу і відтоді ніяк не можу добитися відшкодування втрати працездатності. Ніхто не хоче розпорядитись, аби мене направили на безкоштовне стаціонарне обстеження й оперативне лікування в науково-дослідні інститути Києва і Харкова. Все це змушує мене звернутися до Ради Європи стосовно порушення прав людини.

З повагою, інвалід II групи Василь ВОДОЛАГА.

Зіньків.

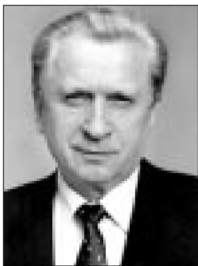

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Зрівняти мінімуми — податковий з прожитковим

Проект бюджету програмує скорочення виробництва

 Точка зору

Принаймні таке твердження стосується нафтогазового комплексу, адже проект Державного бюджету на 2002 рік передбачає умови, які значно погіршать стан фінансово-господарської діяльності підприємств галузі. А це, в свою чергу, негативно вплине на сам бюджет. Таке собі «замкнене коло». Але вихід є, вважає народний депутат України, голова підкомітету з питань газової промисловості Комітету Верховної Ради України з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки Іван ДІЯК.

За розрахунками, у 2002 році в умовах цін та тарифів на природний газ, установлених у 2001-му, розмір ставок платежів, що існують, до бюджету, загальна сума надходжень з видобутку газу, транспортування його магістральними газопроводами та реалізації очікується в розмірі 10327 млн. грн., виробничі витрати становитимуть 4420 млн. грн., чистий прибуток — 683 млн. грн., дефіцит коштів на капіталовкладення по галузі — 3541 млн. грн., податкові зобов'язання перед бюджетом — 5806 млн. гривень.

Розглянемо динаміку надходжень платежів до бюджету, що припадають на видобуток та транспортування природного газу:

1998 р. — 3606 млн. грн. — 45% (за доходів від реалізації 7977 млн. грн.);
1999 р. — 4559 млн. грн. — 53% (за доходів від реалізації 8610 млн. грн.);
2000 р. — 3550 млн. грн. — 38% (за доходів від реалізації 9438 млн. грн.);
2001 р. — 6385 млн. грн. — 65% (за доходів від реалізації 9788 млн. грн.);
2002 р. (за проектом) — 5806 млн. грн. — 56% (за доходів від реалізації 10327 млн. грн.).

Як бачимо, співвідношення валового доходу та сумарних платежів у видобутку, транспортуванні та реалізації природного газу у 2002 році, порівняно з 1998-м, свідчить про те, що коли валовий доход компанії зросте на 29,4%, сума платежів, яку треба внести до бюджету, збільшиться на 61%. Тобто податкові зобов'язання галузі визначено на рівні, значно вищому, ніж в середньому по промисловості, та без врахування виробничих і фінансових можливостей галузі.

Крім того, треба зазначити, що ціни на природний газ для населення і бюджетних організацій та установ, які підлягають державному регулюванню, залишаються незмінними, починаючи з 1999 року, і становлять 185 грн. та 231 грн. за 1000 куб. м відповідно. На виконання урядових рішень НАК «Нафтогаз України» змушена зберігати на рівні 1999 року ціну на природний газ і для підприємств комунальної теплоенергетики (241,5 грн. за 1000 куб. м) за умови, що ціна газу для зазначеної категорії споживачів не підлягає державному регулюванню. Нагадаю, що на час затвердження цін на блакитне паливо споживачами відшкодовувалося 80% вартості витрат, пов'язаних з видобуванням, закупівлею, транспортуванням, постачанням природного газу та необхідного розміру капіталовкладень. Сьогодні витрати підприємств компанії відшкодовуються лише на 60%. А затверджений з 1 лютого 2001 року НКРЕ тариф на транспортування природного газу становить 70,7% від необхідного рівня тарифу, який забезпечував би відшкодування витрат для стабільної і надійної роботи газотранспортної системи.

Якщо компанії буде нав'язано умови, запропоновані Мінфіном у проекті бюджету на 2002 рік, то підприємства НАК «Нафтогаз України» будуть змушені різко скоротити виконання своїх виробничих програм, що матиме негативні наслідки, а саме:

— у розвідувальному бурінні буде пройдено 62 тис. м свердловин замість запланованих 170 тис. м, сейсморозвідувальні роботи методом 2Д будуть проведені в обсязі 2700 пог. км, методом 3Д — 580 кв. км замість відповідно 7425 пог. км і 1580 кв. км, приріст розвіданих запасів газу за результатами геологорозвідувальних робіт становитиме 6,2 млрд. куб. м замість запланованих 17 млрд. куб. м;

— проходка в експлуатаційному бурінні становитиме 54 тис. м замість необхідних 150 тис. м, внаслідок чого наступного року в експлуатацію буде введено майже втричі менше газових свердловин та установок комплексної підготовки газу;

— за наявного дефіциту коштів у 2002 році не буде виконано заплановані роботи з облаштування та експлуатаційного розбурювання Східно-Казантипського газового родовища в акваторії Азовського моря.

Стаття 3 проекту бюджету передбачає внесення видобувними підприємствами компанії рентної плати в бюджет за видобуті нафту і природний газ в сумі 522 млн. грн., у тому числі за природний газ — 475 млн. грн. та 47 млн. грн. за нафту, що на 334 млн. грн. більше від суми, запропонованої компанією.

Попри всі пропозиції НАК «Нафтогаз України», дефіцит коштів за капіталовкладеннями становитиме 3541 млн. грн., а Національною програмою «Нафта і газ України до 2010 року» передбачено освоїти капіталовкладень з видобування газу і транспортування в сумі 2 млрд. грн. і 2,6 млрд. грн. відповідно.

Компанією пропоновано зменшення ставки рентної плати за газ власного видобутку з 28,9 грн. до 9 грн. за тисячу кубічних метрів, що надасть можливість вивільнити та спрямувати на капітальні вкладення понад 300 млн. гривень.

Варто нагадати, що наказом Міністерства фінансів України від 20.02.1998 р. «Про затвердження Положення про порядок обчислення і сплати до Державного бюджету України рентної плати за нафту і природний газ» передбачено вносити до держбюджету ренту плату тільки за природний газ за ставкою, встановленою щодо обсягів газу, видобутих, починаючи з 1 січня 1998 р., у розмірі, еквівалентному сумі 4,27 долара США за 1000 куб. метрів (в національній валюті України), що становило 122,3 млн. грн., а вся сума рентної плати за відпущені нафту і природний газ, нарахована нафтогазовидобувними підприємствами, які здійснюють видобуток нафти на території України, залишалася в нафтогазовидобувній галузі і використовувалась відповідно до Національної програми «Нафта і газ України до 2010 року». Додам, що з 1999 року (наказ МФ № 131 від 19.05.99) ці умови скасовано.

Упродовж минулих років фактичні обсяги видобутку нафти та газу в Україні відповідали показникам Національної програми і навіть перевищували їх. Але на сьогоднішній день резерв видобувного потенціалу існуючих родовищ практично вичерпаний і забезпечити стабілізацію, а тим паче наростити видобуток можна тільки за достатнього фінансування цих робіт.

У цілому по підприємствах НАК «Нафтогаз України» видобуток газу у 2002 році становитиме 16,8—16,9 млрд. куб. м, тобто на 0,7 млрд. куб. м менше від видобутку, якого можливо досягти за умови виконання виробничої програми. А за виконання завдання 2002 року з буріння свердловин та облаштування родовищ в 2003 році видобуток газу не скоротиться — щонайменше на 0,8 — 1 млрд. куб. м і становитиме 16—16,1 млрд. куб. м. Звичайно, скоротивши виробничі програми і збільшивши податкове навантаження на нафтогазову галузь, матимемо дуже сумні наслідки: доведеться додатково закупити 700 млн. куб. м туркменського газу на 200 млн. грн., скоротити 3625 працівників на бурових роботах, зменшити відрахування до бюджету рентної плати на 20,2 млн. грн., збір на геологорозвідувальні роботи — на 7 млн. грн., податок на прибуток у газовидобутку — на 7,5 млн. грн., податок на прибуток у транспорті — на 12,4 млн. грн.

Розглянемо докладніше газотранспортну систему України. Недостатнє фінансування програм реконструкції та розвитку газотранспортної системи на 2002 рік знизить її надійність, поставить під загрозу виконання контрактних умов транзиту російського газу до країн Європи, не дасть можливості виконати план газифікації населених пунктів України, а також зменшить на 150 млн. куб. м на рік витрати газу на технологічні потреби. Крім цього, не буде створено запасів блакитного палива у підземних сховищах на осінньо-зимовий період 2002—2003 рр.

Парк перекачувальних агрегатів газотранспортної системи ДК «Укртрансгаз» налічує 708 одиниць загальною потужністю 5,4 млн. квт. Параметри і характеристики встановлених газоперекачувальних агрегатів (ГПА), що були створені у 1960—1970 рр., не відповідають сучасним вимогам експлуатації, особливо це стосується головного компонента ГПА — газотурбінного двигуна (ГТД). Середній коефіцієнт корисної дії (к.к.д.) парку ГПА становить 28%, а середній к.к.д. агрегатів, які працюють на експортних магістральних газопроводах і яких більшість, не перевищує 25%. Виняток — встановлені за останні роки 29 агрегатів виробництва ВО «Зоря» та АТ «Мотор-Січ» з к.к.д. від 31 до 36%, що відповідає сучасному світовому рівню.

Проведена заміна газотурбінних двигунів на 29 агрегатах дає змогу зменшити витрати паливного газу на 100 млн. куб. м на рік. Наведу такий приклад. Один агрегат ГТН-25 (Невський завод, Санкт-Петербург) споживає майже 10 тис. куб. м паливного газу на годину. На такому самому режимі роботи ГПА з двигуном ДН-80 (ВО «Зоря», Миколаїв) споживає всього 6,2 тис. куб. м паливного газу. Таким чином, економія природного газу від впровадження одного двигуна ДН-80 становить більш як 30 млн. куб. м на рік.

Наступного року дефіцит коштів на капітальні вкладення по ДК «Укртрансгаз» в сумі 2118,9 млн. грн. ставить під загрозу виконання завдань з переоснащення та реконструкції газотранспортної системи країни.

Водночас лише запланована (до 2004 року) заміна газотурбінних двигунів на 197-ми газоперекачувальних агрегатах дасть змогу економити більш як 1 млрд. куб. м природного газу. А це, крім завантаження вітчизняних підприємств, підвищить надійність та ефективність газотранспортної системи та зменшить залежність України від зовнішніх поставок енергоносіїв.

Стаття 4 бюджету передбачає відрахування за транзит природного газу територією України в сумі 2240 млн. грн., виходячи з обсягу транзиту, що становитиме 120 млрд. куб. м, однак за досягнутими домовленостями з представниками Російської Федерації обсяги транзиту газу не перевищать 105 млрд. куб. м, що відповідає сумі відрахувань зазначеного платежу — 1950 млн. грн. Фактично в бюджет надходить частина виручки від реалізації природного газу, отриманого як оплата за транзит блакитного палива територією України.

Виходячи з цього, зазначений платіж пропоную назвати «частиною виручки від реалізації природного газу, отриманого як плата за транзит природного газу територією України», і визнати цей платіж в дохідній частині бюджету в сумі 500 млн. гривень. Решту 1450 млн. грн. спрямувати на фінансування капітальних вкладень, передбачених основними показниками Національної програми «Нафта і газ України до 2010 року», затвердженої постановою Кабміну.

Оскільки суми частини виручки від реалізації природного газу, отриманого як плата за транзит блакитного палива територією України, буде недостатньо для покриття видатків на фінансування пільг та субсидій населенню (стаття 34), Мінфіну пропоновано встановити інші додаткові джерела фінансування пільг та субсидій.

Повернімося до статті 4: передбачено здійснення відрахувань з надходжень від транспортування нафти магістральними нафтопроводами в сумі 223 млн. грн., що на 86 млн. грн. більше рівня, запропонованого в розрахунках НАК «Нафтогаз України». Питома вага зазначених відрахувань по ДАТ МН «Дружба» становитиме 14% від доходів. Враховуючи зменшення обсягів перекачки нафти українською дільницею маршруту на Новоросійськ (у зв'язку із завершенням в 2001 р. будівництва першої черги російського обхідного нафтопроводу «Суходольна—Родіонівська»), питома вага зазначеного платежу від доходів ДАТ «Придніпровські МН» у 2002 році становитиме близько 25%. Тож, аби встановити рівні умови оподаткування діяльності нафтотранспортних підприємств, пропонуємо: замість передбачених в проекті бюджету на 2002 рік відрахувань до держбюджету від сплати за транспортування нафти територією України в розмірі 0,685 дол. за одну тонну, здійснювати відрахування від доходів нафтотранспортних підприємств за транспортування нафти в розмірі 14%.

Це щодо запропонованих проектом статей, проте в бюджеті на 2002 рік обійшли увагою деякі вкрай необхідні заходи.

Зокрема, треба списати дебіторську і кредиторську заборгованість бюджетів усіх рівнів, газопостачальних організацій та інших суб'єктів господарювання, що підпорядковані НАК «Нафтогаз України», яка виникла в період 1995—1998 рр. за розрахунками за природний газ і послуги з його транспортування у доларовому еквіваленті і не погашена за станом на 31.12.01, та не визнавати її витратами та доходами зазначених підприємств і організацій. Вважаю, що списання цієї заборгованості дасть змогу зупинити нарахування нереальної заборгованості за природний газ відповідно до поточного курсу долара та погасити вже нараховані суми вартісної різниці, що значно поліпшить фінансовий стан підприємств галузі.

Крім того, у видатковій частині держбюджету треба передбачити кошти на освоєння відкритих газових родовищ на шельфі Чорного та Азовського морів в розмірі 125 млн. грн. Адже введення в експлуатацію Казантипських газових родовищ дасть можливість зупинити падіння видобутку природного газу по Україні в цілому, а на Кримському півострові — сповна забезпечити споживачів власними ресурсами блакитного палива.

У цій самій частині бюджету необхідно також передбачити кошти і для завершення будівництва інфраструктури першої черги української частини Євро-Азійського нафтотранспортного коридору в сумі 110 млн. гривень. Введення в дію цього об'єкта забезпечить диверсифікацію шляхів надходження нафти в Україну, що, безперечно, матиме велике значення для зміцнення енергетичної безпеки держави.

Отже, врахування в Держбюджеті 2002 року вищенаведених пропозицій дасть можливість нафтогазовій галузі гарантувати постійне забезпечення споживачів України природним газом, його надійний транзит до Європи та стабільні надходження до державного бюджету.

Платежі до бюджету щороку зростають

Чорні виразки — новий виток першої світової антитерористичної?..

Під рукою, як на зло, не було кип'яченої води і, щоб запити ліки, довелося набрати води з-під крана. Простеживши за моїми діями, десятирічна дочка повчально «підбадьорила»: «Давай, давай, випий водички із сибірською виразкою!»

Страх зараження сибірською виразкою поширився по Європі, коли в дюжині країн у офісах приватних компаній і державних установ було знайдено конверти з підозрілим білим порошком. Про це повідомляють у всіх новинах по всіх телеканалах. Не дивно, що навіть українські п'ятикласники тепер «у курсі подій»...

А події наростають, наче сніговий клубок, і схоже, що удар терористів у відповідь — біологічна війна. Так, у Парижі поліція евакуювала всіх людей із чотирьох будівель і 55 осіб направила на медичне обстеження після того, як до Французького аерокосмічного агентства та Паризького університету надійшли поштою пакети з білим порошком. У Берліні поліція опечатала поштовий офіс канцелярії Герхарда Шрьодера, коли його службовці побачили, що білий порошок висипається з однієї із бандеролей. Іще в двох німецьких містах спецслужби здійснюють розслідування, пов'язане з отриманням підозрілої кореспонденції. Такі випадки зафіксовано в багатьох місцях — від Гібралтару на півдні Європи до Нідерландів на північному заході.

Кожний день приносить нові звістки про захворювання у США. А в понеділок, після виявлення білого порошку в конвертах з рекламними буклетами, було терміново евакуйовано співробітників двох поштових відділень у канадських містах Торонто і Торнгілл. Ще одна нештатна ситуація сталася в Австралії. У всіх випадках експерти спецслужб і епідеміологи проводять оперативні заходи та обстеження людей.

— Не треба думати, що розповсюдження спор сибірської виразки — просто акція залякування, — заявила в інтерв'ю «ГУ» одна з провідних інфекціоністів міста Києва. — Усе дуже серйозно і небезпечно. Від легеневої форми захворювання настає швидка смерть, а шкірна форма лікується великими дозами антибіотиків першого покоління, які надзвичайно шкідливі для організму. Я прогнозую, що в тих самих Штатах почнуть робити вакцинацію проти сибірки. А вакцина може спричинити необоротні алергійні реакції з летальним кінцем...

Поки що Міноохорони здоров'я України не одержувало якихось офіційних повідомлень Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) про вжиття спеціальних карантинних заходів у зв'язку з випадками захворювання на сибірську виразку у США, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Сибірська виразка належить до розряду особливо небезпечних інфекційних захворювань, що передаються від інфікованих тварин, і проявляється у вигляді огидних чорних виразок на тілі хворого. Від людини до людини хвороба не передається. В Україні захворювання на сибірську виразку реєструються практично щороку. Цього року зареєстровано 9 випадків захворювання серед людей, що пов'язані зі спалахом в Яготинському районі Київської області. Всі хворі одужали.

Кажучи про «американські спалахи» хвороби, фахівці звертають увагу на той факт, що випадки захворювання було зареєстровано в місті, а це не характерно для сибірської виразки. Проте поодинокі випадки ще не дають їм змоги казати про бактеріологічну війну.

А поки світ розбирається з чорними виразками і смертоносною поштою, джерела в Пентагоні заявили, що на південь від Кандагара силами американського підрозділу спеціального призначення здійснюється операція проти наземних військ талібів. Ця операція — лише одна з цілої низки акцій, спрямованих на знищення наземних сил Талібану.

Щоденні бомбові удари по Афганістану тривають.

Яна СТАДІЛЬНА.
Фото АП.

Чужої війни не буває

У демократичній країні зовнішню і внутрішню політику має визначати насамперед думка громадян. «ГУ» вирішив дізнатися у випадкових перехожих, що вони думають про нову війну в Афганістані.

Андрій, 30 років, економіст:

— Я не згоден із політикою Америки і вважаю, що США заслужили на все те, що в них сталося. Вони зверхньо ставляться до всього світу. Хоча я згоден, що тероризм — це страшно і для нас, і для всіх народів.

Світлана, 34 роки, продавець:

— Ставлюся до цього негативно. Усе це можна було розв'язати в інший спосіб. Чужої війни не буває, всі ми будемо в неї втягнуті.

Олександр, 43 роки, директор фірми:

— Я вважаю, що перемогти Афганістан неможливо. Це буде другий В'єтнам. Треба знищити весь афганський народ, щоб війна там скінчилася.

Ольга, 25 років, менеджер:

— Якби від цього не страждало мирне населення, то я — за. Проте я не політик і не знаю, як інакше можна було розв'язати цю проблему.

Лариса, 41 рік, комерційний директор:

— Мене цей конфлікт дуже непокоїть. Мені здається, що Америка хоче продемонструвати свою міць, а через це постраждає увесь світ.

Олег, 40 років, кінознавець:

— З одного боку, мирні афганці страждати не повинні, з другого — в американської адміністрації немає іншого вибору. Християнське поняття про непротивлення злу насильством у реальній політиці не діє. Американці зобов'язані продемонструвати готовність відбити загрозу і змушені здійснити якусь акцію. Залишається сподіватися, що випадкових жертв буде менше, а хтось із винних справді постраждає. І все-таки здійснення цієї операції не гарантує припинення терактів.

Григорій, 60 років, пенсіонер:

— Це мене не стосується.

Наталя, 20 років, студентка:

— Війна — це завжди погано. Вочевидь, були якісь мирні варіанти врегулювання конфлікту. Америка просто хоче показати всьому світові своє лідерство. Адже, знищивши бен Ладена, вона не розв'яже проблеми — за ним стоїть ціла організація.

Тетяна, 47 років, лікар:

— У мене негативне ставлення до воєнних дій США та їхніх союзників, бо це боротьба не проти тероризму, а проти мирного населення Афганістану. Таким методом тероризм не знищити.

Оксана, 18 років, студентка:

— Я неоднозначно ставлюся до цієї війни. І взагалі не дуже люблю американців, бо вони вважають себе єдиним центром всесвіту.

Наталя, 40 років, менеджер:

— Моя реакція, звісно ж, негативна. Бо будь-які питання слід намагатися вирішувати мирним шляхом. До того ж я вважаю, що все це було спровоковано, щоб розв'язати на цій території воєнні дії. Яка кінцева мета? Можна здогадатися....

Сергій, 18 років, студент:

— Доки війна не йде в Україні, мене це не обходить.

Підготувала
Тетяна ПАСОВА.

Нові заходи безпеки

Міністерство закордонних справ України почало вживати нових запобіжних заходів, щоб уникнути напливу іммігрантів зі Сходу.

А саме посилило контроль за в'їздом в Україну громадян з Близького і Середнього Сходу та Африки. Тепер українським посольствам у цих регіонах заборонено видавати візи на в'їзд громадянам без попереднього узгодження з зовнішньополітичним відомством. Заходи безпеки вжито і в самих посольствах. Хоча робота в усіх дипломатичних представництвах України на Близькому та Середньому Сході триває, однак з Пакистану та Сирії вже евакуйовано сім'ї дипломатів.

Крім того, особливо загострилася давно існуюча проблема східного кордону України: якщо прикордонники і перехоплюють нелегалів, вони все одно не можуть відправити їх на батьківщину. Бо не в змозі визначити, звідки, власне, прибули непрохані гості. Якщо раніше цю проблему намагалися обминати, то тепер, коли наплив нелегалів росте щодень, вона потребує негайного розв'язання. МЗС пообіцяло якнайшвидше розробити відповідні рішення і щодо цього питання.

Галина СОКОЛОВСЬКА.

Відповідатимуть і росіяни

Загибель Ту-154 — не трагічна випадковість. Її було запрограмовано і російськими військовими. Такі обвинувачення на адресу свого оборонного відомства вперше пролунали в Москві.

В інтерв'ю «ГУ» високопоставлений офіцер із Генштабу російської армії заявив, що «в жодному разі авіакатастрофу над Чорним морем не можна називати випадковістю». За його словами, російське Міністерство оборони має взяти частину вини за загибель літака на себе, бо на навчаннях у Криму був присутній головком ВПС і ППО Росії Анатолій Корнуков з групою російських військових, які чудово знали тактико-технічні та бойові характеристики ЗРК, а також те, що на цьому полігоні такі навчання проводити не можна. Навіть якщо генерал армії Анатолій Корнуков за своєю основною спеціальністю і не зенітник, то серед його команди, котра «приїхала подивитись, як стріляють брати-українці», були висококваліфіковані «чисті» ППОшники.

Світлана ФІЛІМОНОВА.
Москва.

P.S. На черговому брифінгу в МЗС України заступник керівника прес-служби Віталій Джигун на запитання про подальші стосунки України з Росією та Ізраїлем сказав: міністерство висловлює жаль та співчуття рідним і близьким загиблих під час аварії літака Ту-154, однак вважає, що ця трагедія не вплине на дружні відносини нашої країни з Росією та Ізраїлем.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

До Баку, Тбілісі та Єревана

Під час чотириденного візиту українського міністра закордонних справ Анатолія Зленка до Азербайджану, Грузії та Вірменії, що розпочався вчора, очікується підписання низки двосторонніх документів.

З берегів туманного Альбіону

В Україні з офіційним візитом перебуває заступник Прем'єр-міністра Великої Британії Дж. Прескотт. Програмою заплановано його зустрічі з першими особами країни.

■ Москва

Про вільну торгівлю

У Києві мають розпочатися переговори щодо нової російсько-української угоди про вільну торгівлю, представленої Росією. Згідно з проектом сусіда, внутрішні податки на російські та українські товари не повинні бути більші, ніж на товари з третіх країн. Відмінено дію попередніх російсько-українських угод про вільну торгівлю. Обидві сторони можуть заборонити експорт, якщо заходи заборони належать до захисту промисловості чи інтелектуальної власності та спрямовані на захист платіжного балансу. Загалом у російському проекті угоди 15 статей.

■ Токіо

Поки що не приєднуються

Законопроект стосовно приєднання Японії до антитерористичної операції США, запропонований японським прем'єром, не дістав підтримки в нижній палаті парламенту. Але прем'єр готовий його висунути знову.

■ Ісламабад

Нові сутички

У прикордонній зоні Кашміру сталися чергові сутички між індійськими та пакистанськими загонами сил безпеки. Президент США звернувся до лідерів двох країн із закликом негайно припинити артудари, бо відкрита агресія між державами, що володіють ядерною зброєю, призведе до сильного ускладнення ситуації у регіоні, де вже точиться війна.

■ Ліма

Вдову Маркос заарештують

Особливий антикорупційний суд Філіппін видав ордер на арешт колишньої першої леді країни — дружини диктатора Фердинанда Маркоса Імельди Маркос. Їй висунуто обвинувачення у хабарництві.

■ Сан-Сальвадор

На межі голоду

Щонайменше 50 тис. осіб у Сальвадорі в найближчі шість місяців опиняться перед загрозою голоду. Масовий голод у країні може настати через небувалу посуху, що знищила більшу частину врожаю.

■ Анкара

Питання про зарплату вирішить народ

Президент Туреччини Ахмет Неджет Сезер у цілому схвалив представлений парламентом пакет поправок до Конституції країни, необхідних для вступу до ЄС. При цьому, однак, президент зазначив, що стаття про підвищення зарплатні законодавцям не є необхідною і має бути розглянута на всенародному референдумі.

■ Тбілісі

Плутоній удома

23 контейнери плутонію вилучили співробітники держбезпеки Грузії у приватних осіб у кількох квартирах в одному з районів Тбілісі. Вартість знайденого — близько 65 тисяч доларів. Організаторів підпільної торгівлі радіоактивною речовиною затримано.

■ Ватикан

23 роки Папа

Учора виповнилося 23 роки від дня обрання єпископським конклавом кардинала Кароля Войтили Римським Папою під іменем Івана Павла II.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

В Україні захворювання на сибірську виразку реєструються практично щороку

На варті Основного Закону

Конституційному Суду України — 5 років

18 жовтня Конституційному Суду України виповнюється 5 років. За цей час він пройшов етап становлення й утвердження як незалежний орган конституційної юрисдикції, посів належне місце серед органів державної влади в Україні, став повноправним членом Конференції європейських конституційних судів.

Головною метою і завданнями Конституційного Суду України є забезпечення в межах повноважень та у способи, що передбачені Конституцією України та Законом України «Про Конституційний Суд України», гарантування найвищої юридичної сили Конституції України як Основного Закону держави на всій території України, захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина.

За неповних п'ять років Конституційний Суд отримав понад 18100 документів, у тому числі 352 конституційних подання, 1462 звернення від громадян та юридичних осіб. Прийнято 64 рішення та надано 9 висновків з питань відповідності Конституції України законів, інших правових актів, офіційного тлумачення Конституції та законів України, відповідності законопроектів про внесення змін до Конституції конституційним вимогам, а також 288 ухвал Суду. Крім того, колегіями Суду було прийнято 408 ухвал, в яких викладено правові позиції щодо відкриття чи відмови у відкритті конституційного провадження.

Будучи за правовим статусом єдиним органом конституційної юрисдикції, Конституційний Суд за характером повноважень діє, з одного боку, як складова частина судової влади. З другого —він виступає як державний орган конституційного контролю, оскільки стоїть поряд з іншими конституційними органами —Президентом України, Верховною Радою, Кабінетом Міністрів і відповідно до визначених повноважень йому належить вирішувати питання щодо конституційності законів та інших правових актів органів влади, надавати офіційне тлумачення Конституції та законів України.

За п'ять років діяльності Конституційний Суд України розв'язав низку конституційно-правових конфліктів, які іноді набували досить гострого характеру. Зокрема, прийнято рішення та зроблено висновки щодо: несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності; віднесення до юрисдикції Конституційного Суду питань про конституційність правових актів органів Верховної Ради України, прийнятих до набуття чинності Конституцією України; повноважень Рахункової палати; тимчасового виконання обов'язків посадових осіб; фінансування судів; приватизації державного житлового фонду; утворення парламентських фракцій; позачергового розгляду Верховною Радою України законопроектів, визначених Президентом України як невідкладні; порядку підписання зовнішньоекономічних договорів; статусу народного депутата України; свободи утворення профспілок; конституційності законопроектів про внесення змін до Основного Закону держави тощо. Становленню української держави сприяло вирішення Судом спорів стосовно повноважень конституційних органів державної влади та місцевого самоврядування.

Розглянуто значну кількість справ, що стосувалися розв'язання правових спорів щодо захисту закріплених у Конституції України основних прав і свобод людини і громадянина, особистих, економічних і соціальних прав: зокрема, права на життя, свободу об'єднання, участь у виборах; соціальний захист, охорону здоров'я та медичну допомогу; права власності; судовий захист; правову допомогу та ін.

Знаковим, на мою думку, є рішення суду від 29 грудня 1999 року, яким визнано неконституційними положення чинного на той час Кримінального кодексу України, що передбачали смертну кару як вид покарання, і у такий спосіб зроблено важливий крок в утвердженні гуманізму в нашій державі. Актуальними і досить резонансними були рішення від 14 грудня 1999 року щодо застосування української мови, від 27 березня 2000 року — у справі про всеукраїнський референдум за народною ініціативою, від 25 листопада 1998 року — щодо платних послуг, які надаються в державних закладах охорони здоров'я та вищих медичних закладах освіти.

Конституційний Суд України неконституційними визнав 2 закони, 3 постанови Верховної Ради України, 2 нормативно-правових акти Верховної Ради Автономної Республіки Крим; повністю або частково неконституційними — 85 статей (положень статей) законів України, 13 положень указів Президента України, 3 положення постанови Кабінету Міністрів України, 36 положень нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Офіційне тлумачення Суду стосувалося 41 статті (положень статей) Конституції України та 42 статей (положень статей) законів України.

Важливою вимогою конституційності є стабільність і єдність у розумінні глибинного смислу і змісту конституційних норм. Виконання цієї вимоги забезпечується офіційним тлумаченням.

З питань офіційного тлумачення Конституції України та законів України Конституційний Суд України ухвалив 27 рішень, із них 8 рішень стосувалися тлумачення положень Конституції, 12 —законів, 7 — Конституції і законів України.

Так, предметом тлумачення були положення Конституції та законів України щодо сумісництва посад народного депутата України і міського голови; депутатської недоторканності; зворотної дії в часі законів та інших нормативно-правових актів; встановлення результатів виборів народних депутатів України у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі; порядку припинення повноважень та вирішення спорів про припинення повноважень депутатів місцевих рад; звернень народних депутатів України з вимогами і пропозиціями до судів, голів судів та суддів з конкретних судових справ, до керівників органів Служби безпеки щодо перевірки інформації, яка стосується окремих громадян, до органів прокуратури, прокурорів і слідчих прокуратури з конкретних справ, що перебувають в їх провадженні; визначення способу малої приватизації; відповідальності юридичних осіб; порядку виконання рішень Конституційного Суду України тощо.

За зверненнями громадян надано офіційні тлумачення Конституції та законів України у справах щодо дня й моменту набуття чинності Конституцією України; конфіденційної інформації про особу; оскарження в суді неправомірних дій посадової особи —начальника військового гарнізону; пред'явлення позовів до Кабінету Міністрів України про виконання зобов'язань за облігаціями Державної цільової безпроцентної позики 1990 року; зони відчуження у зв'язку з аварією на Чорнобильській АЕС; права вільного вибору захисника своїх прав та ін.

У розглянутих Судом справах про внесення змін до Конституції України визнано такими, що відповідають вимогам статей 157 і 158 Конституції України, законопроекти щодо зміни положень дев'яти її статей.

Проте, як відомо, жодних змін до Конституції парламент ще не вніс. Очевидно, тут ідеться про боротьбу різних політичних сил. І я у цьому зв'язку хочу наголосити: Конституційний Суд України — вищий орган судової влади із захисту нашого Основного Закону, і ми маємо захищати його від непродуманих змін. Захист, зокрема, полягає в забезпеченні контролю за додержанням відповідних конституційних приписів під час вирішення питань про внесення змін.

Здійснюючи контроль за конституційністю правових актів, реалізуючи інші повноваження, Конституційний Суд України своїми рішеннями і висновками спрямовує діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб у правове русло, де вони мають діяти лише на підставі Конституції та законів України. Саме через визначення конституційності правових актів Суд вирішує спори щодо компетенції органів влади, які прийняли відповідні акти.

Оглядаючи зроблене за ці роки, ми маємо право сказати, що Конституційний Суд України став стабілізуючим чинником у функціонуванні владних структур, одним із важливих правових механізмів стримувань і противаг у системі здійснення державної влади, надійним інструментом упровадження в практику норм Конституції України. Реалізуючи свої повноваження, він сприяє становленню України як демократичної, правової держави, вдосконаленню її законодавства, утвердженню принципу верховенства права, захисту прав і свобод людини і громадянина.

Віктор СКОМОРОХА,
Голова Конституційного Суду України,
заслужений юрист України.

Від формального права до права справедливості

Україна не стоїть осторонь світових тенденцій у розвитку конституційного права. Такий висновок можна зробити, знайомившися з роботою українського правника Станіслава Шевчука «Основи конституційної юриспруденції».

Застосовуючи порівняльний метод, С. Шевчук вважає, що Україна переживає відродження природного права під час здійснення конституційного правосуддя. Наша пострадянська правова свідомість не визнає наявності конституційного судового прецеденту, тобто визнання судового рішення джерелом права. Автор монографії переконаний, що конституційна судова правотворчість повинна стати джерелом права, конституційне право — це не лише набір нормативного матеріалу, а й принципи, дух Основного Закону нашої держави.

Аналіз філософських аспектів конституційного правосуддя, який здійснює С. Шевчук, показує нову парадигму конституційного права в Україні через «дух Конституції», а не через букву Основного Закону. Роблячи аналіз конституційного правосуддя країн англосаксонської системи права, де природне право існує у вигляді «права справедливості», С. Шевчук допускає відхилення від букви закону заради захисту справедливості. Зміст Конституції слід розглядати ширше від позитивно-закріплених норм. Правові акти, що їх приймають органи державної влади, таким чином, повинні перевірятися не лише на відповідність позитивним конституційним нормам, а й писаним і неписаним конституційним принципам. Це зумовлює відкритість правової системи для сприйняття моральних норм людських цінностей. На підґрунті цього цікавий висновок автора роботи про те, що природне право є первинним, а позитивне — вторинним, тому природне право «може бути підставою для визнання позитивного права не чинним, якщо воно не відповідає загальновизнаним справедливим вимогам моралі». Важливим критерієм визначення конституційності актів держави є критерій справедливості.

Цікавим у роботі є також подання різних точок зору на принцип верховенства права, його сучасне розуміння різними науковцями, опис впливу правової «антиформалістської революції», яка відбувається в Європі і завдяки якій зростає роль судді саме як правотворця. С. Шевчук підтримує ідею про те, що суддя для захисту справедливості може діяти і проти закону, судова правотворчість — це не що інше, як розширене творче тлумачення суддями нормативних положень, виявлення позитивних принципів правової системи. У цьому аспекті монографію С. Шевчука можна розглядати як наукову основу ідеї, яку сьогодні висловлюють деякі юристи-практики, щодо передачі від Конституційного Суду суддям судів загальної юрисдикції права давати офіційне тлумачення законодавчих актів.

У монографії введено нові для українського законодавства терміни, наприклад, такий, як «конституційна демократія», що є альтернативою демократії парламентській. Певною мірою може зацікавити висвітлення проблеми співвідношення політики і конституційного судочинства та підхід до висвітлення інших правничих проблем нашої держави.

Безумовно, деякі висновки та погляди автора — нестандартні, з ними можна сперечатися і навіть заперечувати їх. Але ця книга є неординарним явищем конституційно-правової думки і заслуговує на увагу юристів-науковців, практиків. Особливо тих, хто додержується ідеї передачі права офіційного тлумачення законів від Конституційного Суду до Верховної Ради України.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Місцеве самоврядування

Із небом соколи попрощалися

До першого листопада має бути розформовано військову частину в Дубно, якій 59 років. Останні літаки вже залишили аеродроми. І це створило ряд проблем у місті.

— Найголовніша — доля військових, їх сімей, — каже міський голова Дубна Віталій Никитюк. — Адже багато льотчиків, які змушені вийти на передчасну пільгову пенсію, залишаться наодинці зі своїми проблемами: без роботи і без власного житла.

Хвилює місцеву владу і те, що буде з приміщеннями військової частини в центрі міста. Щоб запобігти мародерству, можна створити на базі колишньої військової частини військовий ліцей. Усе для цього є: і матеріально-технічна база, і викладачі в особі колишніх льотчиків, та й курсантів вочевидь не бракуватиме. Адже військових закладів у сусідніх Волинській, Тернопільській та Хмельницькій областях не так уже й багато.

Міська влада готова взяти на себе витрати на комунальні послуги, водопостачання, електроенергію. Розуміння ідеї створення військового ліцею в Міноборони є. Дубенці розраховують і на підтримку обласної влади.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Світлиця пані Михайлини

Люди і долі

Михайлина Іванюк зробила безліч корисних справ для незалежної України, вона — приклад любові дійової.

Михайлина — одна з чотирьох дочок Степана і Докії Дучуків із буковинського села Черногузи. Ще в дитинстві пережила голодомор та депортацію українців до Сибіру. Давно вже нема її батька, та Михайлина пам'ятає його слова: «Рятуйтеся, діти, як можете, бо народилися в лиху годину нашої історії». Прищепили батьки дітям любов до всього українського, шану й інтерес до звичаїв волелюбного народу. Тому й боліла їй душа за Україну.

Не була Михайлина комсомолкою, тож не змогла здобути вищу освіту. У сільраді на прохання дати довідку лише сварилися, щоб ішла працювати в колгосп. Дивом їй вдалося закінчити курси медсестер при Червоному Хресті, але роботу знайшла тільки в Молдавії. Там і звела її доля з Михайлом Іванюком.

Коли захиталася комуністична імперія, вона разом із чоловіком (тоді першим головою райоб'єднання товариства української мови) поринула у вир громадської роботи з відродження України. Будили приспану десятиліттями національну ідею — піснею і словом переконували тих, хто досі вагався. Так при «Просвіті» Вижниці виник хор.

Як знаємо, Наталія Кобринська започаткувала жіночий рух на Буковині. Михайлина Іванюк — одна з тих, хто його відродив. Знову почав діяти Союз українок, згодом створено для нього осередок-світлицю. Там зберігаються безцінні матеріали про трагедію наших родин у роки більшовицької сваволі, зібрані пані Михайлиною. Там з 1992 року збирається на репетиції гурток «Червона калина», до складу якого увійшли учні школи-інтернату (союз ними опікується).

В альбомах гуртка — фотографії, нагороди, грамоти, матеріали з газет. За десять років існування через гурток, а отже — і руки Михайлини Іванюк, пройшло 127 дітей. Михайлина допомагала вивчати історію з першоджерел, аби передати нащадкам. Так оживає пам'ять.

Надія КИБИЧ.

Вижниця
Чернівецької області.

На знімку: «Червона калина» святкує своє десятиліття.

SOS!

Вірю: милосердя людей врятує

Я інвалід дитинства I групи. Прикута до ліжка тяжкою хворобою і вже забула, як це — ходити. Інколи таке відчуття, що ніг у мене зовсім немає. Останнім часом почали відмовляти й руки. Живу з матусею, яка вже старенька і тримається лише на ліках. Тато помер два роки тому.

Мені порекомендували лікування, але воно коштує 500 доларів США. Моєї ж пенсії ледве вистачає на хліб. Звертаюся до читачів «Голосу України» з проханням допомогти з ліками. Вкрай потрібні церебролізин, ліпостабіл в ампулах і настоянка лимонника. Можливо, в когось є така рослина, як меліса, то була б вдячна, коли б надіслали мені. Вибачте, що ось так прошу, але вже іншого виходу не бачу. Хочу вірити: ще є милосердні люди, не байдужі до чужого лиха.

Тамара КИРДІЙ.

Степань
Сарненського району
Рівненської області.

Соромно за українців

У телепередачі «Перший мільйон» одній з учасниць гри було поставлено запитання: «Що продавали жінки на базарі?» (з народної пісні). Серед варіантів відповідей були: поросят, чоловіків тощо. Учасниця не знала правильної відповіді і звернулася по допомогу до залу. І 48 відсотків залу сказали, що поросят...

Мені стало прикро за українців, котрі навіть пісень свого народу не знають. Я народився на Черкащині, де нічого не робилося без пісні. В студентські роки збирав цю «історію», а коли прийшли німецькі окупанти, довелося спалити. Потім у воєнні роки я записував фронтові пісні. Вони допомагали мені переносити всі негоди воєнних буднів. Та хіба тільки мені!

Тепер я на пенсії. Але своє хобі не кинув. Уже назбирав близько 150 оригінальних пісень Львівщини, Тернопільщини, Рівненщини. Як і в воєнні роки, вони допомагають мені забути про тяжку буденність та про злидні. З ними хочеться жити далі, незважаючи ні на що.

Іван БУКОВСЬКИЙ.

Мукачеве
Закарпатської області.

Двадцять законів, а пенсіонер без грошей

Резонанс

У номері за 6 вересня я прочитав статтю «Кому —черпак, а кому — чайна ложка». Її автор Борис Надточій досить точно поділив пенсіонерів і суспільство на дві групи. Перша — як він висловився, «персики» —персональні та заслужені. Друга — ми. Автор також стверджує, що пенсійне забезпечення регулюється більш як двадцятьма законами і одним неправомірним указом Президента. Виходить, як у приказці: «Де багато няньок, там дитина каліка».

Особливо мене обурило, що окремим громадянам пенсії призначають без обмеження. Хочу повідомити, що виходить при підвищенні пенсії особам, які не користуються цією пільгою.

Я, ветеран війни, інвалід праці, маю 44 роки трудового стажу, вийшов на пенсію 1978 року. Уряд, вирішивши з 1 серпня п. р. збільшити трудові пенсії, постановив особам, які вийшли на заслужений відпочинок до 1992 року, збільшити пенсію в 1,12 разу, тобто на 12,84 грн. (107x1,12=12,84). Пенсію мені збільшили лише на 10 грн., мотивуючи тим, що основну пенсію більше за максимум — 117 грн. — я отримувати не маю права. Постає запитання: для чого уряду потрібно було «город городити»?

Ще один нюанс. Моя середня зарплатня, як записано в пенсійному посвідченні, видане 1978 року, становила 310 руб. У новому посвідченні записали, що вона становила 0,02657 грн. На моє здивоване запитання у відділі соціального забезпечення відповіли: річ у тім, що 1996 року за одну гривню треба було дати 100 тис. крб. Якщо врахувати, що купівельна спроможність одного рубля 1978 року рівноцінна 5—6 гривням, то у моєму пенсійному посвідченні має стояти цифра щонайменше 1500 грн.

Виникає запитання: для чого ця чехарда в пенсійних посвідченнях?

Можна поставити ще багато запитань. Очевидно одне: наше пенсійне забезпечення потребує радикальної зміни.

Я. РАЙХМАН.

Херсон.

Не треба закопувати нас у могилу. Адже ми ще живі

Проблема

Мені 77 років і двадцять два з них — інвалідності. Мій син помер десять років тому, залишивши 14-річного онука. Мені страшно згадувати свою молодість. Я працювала в Німеччині на заводі, а потім мене відправили на сім місяців до концтабору. Словами не передаси, що це був за час — місяці пекла. Через мене сина не приймали до інституту. Але після тривалих зусиль він все-таки закінчив юридичний факультет у Харкові.

А тепер його немає... Живу на 68 гривень пенсії, сорок з яких плачу за світло і газ. Онук за віком працювати ще не може. Доводиться виживати на ці копійки. Чому так виходить: я пропрацювала 10 років у колгоспі і 20 на будівництві, віддала здоров'я, а зараз навіть ліків не можу купити? Все життя відкладала гроші на старість, а держава їх забрала.

Вона закопує живими в могилу людей похилого віку та інвалідів. Перекриває всі засоби для існування.

Олександра МУСАФІРОВА.

Черемушна
Зміївського району
Харківської області.

Напишу вам і я

Вимагаємо компенсацій

У травні 2000 року Кабінет Міністрів України доручив Фонду соціального захисту інвалідів України провести виплату компенсацій інвалідам війни I і II групи МВС та Міністерства оборони за невикористані курортно-санаторні путівки 1998—1999 рр. за транспортні витрати. Але, попри те, що ці гроші цільові й закладені до бюджету, донині виплати немає.

Ми звернулися до Президента України і до Генерального прокурора. Президент доручив розглянути це питання Харківському міськвиконкому, а Генеральний прокурор — Міністру праці та соціальної політики. Харківський міськвиконком дав формальну відписку з порушенням термінів Закону України «Про звернення громадян». А від міністра відповідь й досі не надійшла.

Виходить: замість того, щоб вжити рішучих заходів, наші скарги направляють на розгляд тим, на кого ми скаржимося.

**Яків МНУХІН,
Юрій НІКОЛЬСЬКИЙ,
Олександр КОМЛЮК.**

Харків.

Темне світло в кінці тунелю

Передплачувала «Голос України» з самого початку, бо ще працювала і відповідала за передплату. Тепер на пенсії, цей рік передплачувала щокварталу, а на 2002-й газета дуже дорога, і ще пошта збирається здирати за кожну передплату. Шкода. Але вісім разів підвищували пенсію, і вона зросла, щонайбільше, аж до 75 грн. Отаке то світло в кінці тунелю. Прощавайте, пишу, а в очах сльози.

Юлія ХАЛАМЕНДИК.

**Капустяни
Тростянецького району
Вінницької області.**

Пільги за чужий рахунок

Часто читаю у вашій газеті листи під рубрикою «Я вам пишу». На відміну від Віктора Назарова («Голос України» за 31.08.), що у його синів і онуків немає роботи, у мене найбільший дефіцит — це час. Але я теж «вам пишу», бо вже набридло читати і слухати за оті пільги. Ті, хто воював за свою Вітчизну, порозбігалися по всьому світу, а хто не встиг чи не зміг, одержували «пільги» по мордовських і магаданських концтаборах. Вони добре знали про голодомори і всі злочини, які чинили керівники колишньої нашої Вітчизни. Я ніколи не чув і ніде не читав, щоб під час війни хтось вигукнув: «Вперед за Батьківщину, за Україну». А тепер про пільги. Ви, В. Назаров, скаржитесь, що у ваших синів немає роботи і ви їх утримуєте на свою пенсію, а у ваших синів і онуків відібрали пільги. А хто зароблятиме оті пільги на неробів? Ви, пільговики і олігархи, близькі у своїх бажаннях жити за чужий рахунок. Ви, Вікторе, виховали синів-неробів і так само тепер виховуєте онуків. Я не вірю в те, що немає роботи. Я теж пенсіонер, а дружина моя уже майже п'ять років хворіє. Два роки щомісяця їздила до Києва і купувала ліки. До того ще потрібно додати готель по 40 гривень за одну ніч. У нас є город, і дружина на ньому працює, сидячи на стільчику, а з мене одного якби зробити чотирьох, то роботи вистачило б на всіх — і в холод, і в спеку, і в погоду, і в негоду. Так, колись надавали усяких пільг, а заробляли оті пільги такі, як я. Мені, наприклад, виплачували 8 копійок із заробленого карбованця. Коли захворів і не зміг далі працювати, а працював шофером, мені не надали пільг. Їхав до санаторію, щоб не стати інвалідом, — не війни, а праці, місцева влада не дала мені навіть отих ганебних одноразових купонів, без яких неможливо було купити шнурків до черевиків. Отож годі скиглити і віддавати пенсії сивим жовторотикам. Адже якщо і надалі так триватиме, то не тільки поля заростуть бур'янами, а й стежки, якими листоноші носять пенсії.

**З повагою,
Іван СЛИЧКО.**

**Ставки
Вінницької області.**

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

На площі Гарібальді, в далекій чужині...

Рабсила

У пошуках кращої долі тисячі буковинців подалися в країни близького і дальнього зарубіжжя. Але найбільше їх можна зустріти в Італії. Наші земляки розбрелися по всьому Апеннінському півострову. Є вони навіть в Сіцилії, жителі якої вороже налаштовані проти нелегалів. Проте буковинці розтопили кригу недовіри до себе й мають постійний попит на батьківщині козаностри. Зокрема буковинські горяни-гуцули, які зарекомендували себе в Італії неперевершеними будівельниками. Певний час у цій галузі домінували вихідці з Туреччини. Але з появою гуцульських майстрів симпатії італійців змінилися.

Найбільше буковинців подибується під небом вічного міста — Рима. Якщо чоловіки наводнили італійську глибинку, то в столиці прижилися жінки. Коли заможний римлянин хоче знайти покоївку чи опікунку для своїх батьків, то він неодмінно намагається взяти у найми буковинку. На ринку праці наші землячки популярні передовсім за свою сумлінність, терплячість та уміння доглядати домашнє вогнище. А ще італійці не байдужі до жіночої краси. Чим-чим, а вродою Всевишній нагородив буковинок сповна.

Щотижня з Чернівців до Рима курсують «бусики», які перевозять сюди нових рабинь, а у зворотну дорогу беруть із собою тих, яким поталанило заробити зайву ліру на прожиток.

Буковинські емігранти мають в Римі постійне місце збору — площу Гарібальді. По суботах тут сходяться юрми наших краян. Перевізники роздають їм листи від рідні, харчі (у нас вони дешевші). Найпопулярніший продукт, звичайно, наше буковинське сало, підвуджене в диму, та смалець зі шкварками. Наприкінці починається торгівля газетами, що видаються в Чернівцях. Одна з них навіть завела на своїх шпальтах окрему рубрику про емігрантське життя. Лантух із газетами розходиться миттю. До речі, на цьому перевізники непогано підробляють.

Нещодавно я зустрівся з одним із них. Чернівчанин Микола вже третій рік курсує своїм «бусиком» за одним і тим самим маршрутом «Чернівці—Рим». Він добре обізнаний з «принадами» заробітчанського життя. Микола закінчив Чернівецький університет, має диплом учителя фізики. Встиг кілька років повчителювати. Але злидні, постійні затримки зарплати відбили в чоловіка охоту орати освітянську ниву. І він сів за кермо «бусика», спочатку чужого, тепер розжився на власного. Ним і підробляє собі на прожиток.

— Миколо, скільки на твій розсуд буковинських жінок перебуває зараз в Римі?

— Думаю, набереться кілька тисяч. І щороку їх додається. Лише цьогоріч я перевіз із Буковини понад вісімсот жінок.

— Чи знаєш хоча б одну з них, яка встигла розбагатіти?

— Збити капітал, тим паче жінці, тут важко. Але на прожиток заробити можна. Нашим землякам висококваліфікованої роботи ніхто не пропонує. Тому в них один вибір — іти в покоївки чи доглядати підстаркуватих людей або підмітати римську бруківку. За молодшими полюють власники підпільних борделів. І не без успіху. Я особисто знаю більше десятка чернівецьких дівчат, які погодилися стати жрицями кохання.

— Чи правда, що в Римі процвітає рекет, який обдирає жінок, особливо нелегалів-новачків?

— Раніше їм не давали спокою московські рекетири. Але жінки скинулися трохи грішми й найняли м'язистих чернівецьких хлопців. Москвичі подалися промишляти в інші безпечні місця. Загалом серед нелегалів діє неписане правило — першу платню треба віддавати рекету.

— Чи відповідає дійсності те, що буковинки створили щось на зразок каси взаємодопомоги, такий собі підпільний фонд підтримки на чорний день?

— Так. Мені відомо, що наші жінки постійно відстьобують дещицю свого заробітку на такі цілі.

— На що йдуть ці кошти?

— На підтримку тих, хто підірвав собі в наймах здоров`я. А коли хтось помирає, то на ці гроші небіжчика доставляють додому.

— І часто трапляються такі випадки?

— Ніхто не застрахований від цього. Минулого року я перевіз до Чернівців домовини чотирьох жінок. Одна з них загинула від рук деспотичного хазяїна.

— Подейкують, що наші земляки на колективні кошти видають в Римі свою газету. Ти щось чув про це?

— Так, жінки й справді випускають свою невеличку газетку. До цього долучилися й емігрантки з інших областей України. В цій газетці друкуються передмова оголошення роботодавців. Але є в ній і куток, де подаються вітання з днем народження, повідомлення про смерть заробітчан, некрологи. Газета двомовна, матеріали в ній друкуються українською та російською.

Віднедавна вона почала публікувати й вірші про заробітчанське життя. Є в тих опусах і досить вдалі рядки. Недавно вихлюпнула свої емоції на газетну шпальту Марія Свердуляк з Чернівців. Ось що вона написала:

На площі Гарібальді
В далекій чужині
Зелена Буковина
Ввижається мені.
Прости, кохана земле,
Прости мене, рабу.
Мов хрест несу на собі
Гірку свою судьбу.
Але в однім клянуся —
У свій родимий край
Вернусь я неодмінно.
Чекай мене, чекай!

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Оголошення

Господарський суд Миколаївської області постановою від 3 вересня 2001 року (справа № 14/41) порушив справу про визнання банкрутом ТОВ «Панорама-Інфо» (м. Миколаїв, вул. Фрунзе,2).

Розпорядок майна — арбітражний керуючий Кукін Володимир Володимирович (ліцензія № 000051) т.(0510) 35-63-10.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Згідно рішення Господарського суду м. Києва за № 11/586 від 31.07.2001 р. скасовано державну реєстрацію ТОВ «МАРІОН І К», код ЗУКПО 24256974. Вищим органом товариства розпочато ліквідаційну процедуру.

До відома громадськості

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Інвестор-Нафтогаз»** звернулося до Національної комісії регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на постачання природного газу на території України та міста Харкова.

Поштова адреса: 61002, м. Харків, вул. Артема,2, телефон: (0572) 149-088, 142-072; факс 149—083.

Згідно рішення Господарського суду м. Києва за № 11/604 від 31.07.2001 р. скасовано державну реєстрацію ТОВ «ПРОМІМПОРТ», код ЗУКПО 23746587. Вищим органом товариства розпочато ліквідаційну процедуру.

Фінансова звітність ВАТ "КРЕДИТПРОМБАНК" станом на 1 жовтня 2001 р.

КРЕДИТПРОМ БАНК

Балансовий звіт на 1 жовтня 2001 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 1.10.2001 р.	на 1.01.2001 р.
	АКТИВИ		
1.	Кошти та залишки в НБУ	31 427	20 682
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	-	-
3.	Кошти в інших банках	155 082	103 735
4.	Цінні папери на продаж	11 755	-
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	305 531	275 022
6.	Інвестиційні цінні папери	1 797	32
7.	Довгострокові вкладення до асоційованих та дочірніх компаній	2 126	1 689
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	18 009	14 806
9.	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	-	-
10.	Нараховані доходи до отримання	1 788	2 628
11.	Інші активи	13 721	16 341
12.	**Усього активів**	**541 236**	**434 935**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13.	Кошти банків	140 527	122 763
14.	Кошти клієнтів	232 479	176 770
15.	Інші депозити	-	-
16.	Боргові цінні папери емітовані банком	14 106	14 941
17.	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	-	-
18.	Нараховані витрати до сплати	7 450	2 076
19.	Інші зобов'язання	61 951	39 154
20.	**Усього зобов'язань**	**456 513**	**355 704**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21.	Статутний капітал	59 000	59 000
22.	Капіталізовані дивіденди	-	-
23.	Акції, викуплені в акціонерів	-	-
	6-7кл.	6 042	1 853
24.	Емісійні різниці	1 681	1 681
25.	Резерви	18 000	16 697
26.	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	-	-
27.	Нерозподілений прибуток	-	-
28.	**Усього власного капіталу**	**84 723**	**79 231**
29.	**Усього пасивів**	**541 236**	**434 935**
	Активи-пасиви (повинна рівнятися 0)	-	-

Звіт про прибутки та збитки на 1 жовтня 2001 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 1.10.2001 р.	на 1.01.2001 р.
1.1.	Процентний дохід	51 431	57 051
1.2.	Процентні витрати	-33 591	-40 109
1.	**Чистий процентний дохід**	**17 840**	**16 942**
2.1.	Комісійний дохід	11 832	15 936
2.2.	Комісійні витрати	-1 220	-1 423
2.	**Чистий комісійний дохід**	**10 612**	**14 513**
3.	Дивідендний дохід	-	-
4.	Чистий торговельний дохід	2 151	1 764
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	-238	-857
6.	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	-	520
7.	Інший операційний дохід	565	2 477
8.	**Операційний дохід**	**30 930**	**35 359**
9.	Загальноадміністративні витрати	-11 391	-13 604
10.	Витрати на персонал	-5 911	-5 158
11.	**Прибуток від операцій**	**13 628**	**16 597**
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-7 102	-13 122
13.	Прибуток до оподаткування	6 526	3 475
14.	**Податок на прибуток**	**-484**	**-1 622**
15.	Прибуток після оподаткування	6 042	1 853
16.	Непередбачені доходи/витрати	-	-
17.	**Чистий прибуток/збиток банку**	**6 042**	**1 853**

Фінансова звітність АБ «ЕНЕРГОБАНК» станом за III квартал 2001 року

ЕНЕРГОБАНК

Ліцензія НБУ №46 від 31.10.2000 р.
01001, м. Київ, вул. Лютеранська, 9/9

Звіт про прибутки та збитки АБ «ЕНЕРГОБАНК»

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.10.01
1.1.	Процентний дохід	22 519
1.2.	Процентні витрати	13 895
1.	Чистий процентний дохід	8 624
2.1.	Комісійний дохід	6 838
2.2.	Комісійні витрати	808
2.	Чистий комісійний дохід	6 030
3.	Дивідендний дохід	149
4.	Чистий торговельний дохід	2 351
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0
6.	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0
7	Інший операційний дохід	130
8.	Операційний дохід	17 284
9.	Загальноадміністративні витрати	7 218
10.	Витрати на персонал	5 837
11.	Прибуток від операцій	4 229
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	7 268
13.	Прибуток до оподаткування	-3 039
14.	Податок на прибуток	0
15.	Прибуток після оподаткування	-3 039
16.	Непередбачені доходи/витрати	0
17.	Чистий прибуток/збиток банку	-3 039

Голова Правління Горбачова А.О.
Головний бухгалтер Вівчар М.П.

Балансовий звіт АБ «ЕНЕРГОБАНК»

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.10.01	на 01.01.01
	АКТИВИ		
1.	Кошти та залишки в НБУ	17 571	30 056
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3.	Кошти в інших банках	10 817 13	279
4.	Цінні папери на продаж	811	841
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	122 232	93 579
6.	Інвестиційні цінні папери	639	1 534
7.	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній та дочірніх установ	50	1 485
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	28 236	25 118
9.	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
10.	Нараховані доходи до отримання	10 285	8 289
11.	Інші активи	11 527	7 919
12.	Усього активів	202 168	182 100
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13.	Кошти банків	6 200	7 985
14.	Кошти клієнтів	161 492	138 910
15.	Інші депозити	0	689
16.	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	200
17.	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	0	0
18.	Нараховані витрати до сплати	1 614	1 792
19.	Інші зобов'язання	5 872	3 975
20.	Усього зобов'язань	175 178	153 551
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21.	Статутний капітал	14 451	14 451
22.	Капіталізовані дивіденди	0	0
23.	Акції, викуплені в акціонерів	12	964
24.	Емісійні різниці	0	0
25.	Резерви	5 258	5 258
26.	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	1 511	984
27.	Нерозподілений прибуток	5 782	8 820
28.	Усього власного капіталу	26 990	28 549
29.	Усього пасивів	202 168	182 100

Донеччина

Звіт про прибутки та збитки на 01.10.2001 р.

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	На 01.10.2001р.
1.1.	Процентний дохід	6811
1.2.	Процентні витрати	(2900)
1.	Чистий процентний дохід	3911
2.1.	Комісійний дохід	619
2.2.	Комісійні витрати	(52)
2.	Чистий комісійний дохід	567
3.	Дивідендний дохід	-
4.	Чистий торговельний дохід	106
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	-
6.	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії та дочірні установи та інших інвестицій	-
7.	Інший операційний дохід	1
8.	Операційний дохід	4585
9.	Загальноадміністративні витрати	(898)
10.	Витрати на персонал	(720)
11.	Прибуток від операцій	2967
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(298)
13.	Прибуток до оподаткування	2669
14.	Податок на прибуток	(871)
15.	Прибуток після оподаткування	1798
16.	Непередбачені доходи/витрати	-
17.	Чистий прибуток/збиток банку	1798

Голова Правління АБ "Донеччина" Г.А. Старокожь
Головний бухгалтер І.М. Панасейко

Зведений балансовий звіт на 01.10.2001 р.

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	01.10.01	01.01.01
1.	Кошти та залишки в НБУ	2086	3375
2.	Казначейські цінні папери	-	-
3.	Кошти в інших банках	15721	8324
4.	Кредити та заборгованість клієнтів	39148	32764
5.	Цінні папери на продаж	930	-
6.	Інвестиційні цінні папери	9065	-
7.	Довгострокові вкладення до асоційованих і дочірніх компаній	-	-
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	3041	1187
9.	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	-	-
10.	Нараховані доходи до отримання	1324	80
11.	Інші активи	942	513
12.	Усього активів	72257	46243
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13.	Кошти банків	21159	13685
14.	Кошти клієнтів	19093	3260
15.	Інші депозити	-	-
16.	Боргові цінні папери, емітовані банком	900	70
17.	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	-	-
18.	Нараховані витрати до сплати	203	73
19.	Інші зобов'язання	112	163
20.	Усього зобов'язань	41467	17251
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21.	Статутний капітал	27160	27160
22.	Капіталізовані дивіденди	-	-
23.	Емісійні різниці	-	-
24.	Резерви	1793	466
25.	Нерозподілений прибуток	1798	1327
26.	Переоцінка основних засобів	39	39
27.	Акції, викуплені в акціонерів	-	-
28.	Усього власного капіталу	30790	28992
29.	Усього пасивів	72257	46243

До уваги акціонерів ВАТ «ГАЛНАФТОГАЗ»

01 грудня 2001 року о 10.00 год. за адресою: м. Львів, вул. Коцюбинського, 13 відбудуться Загальні збори акціонерів ВАТ «ГАЛНАФТОГАЗ»

Порядок денний:

1. Про реорганізацію ВАТ «ГАЛНАФТОГАЗ» шляхом виділення відкритого акціонерного товариства.
2. Прийняття рішення про емісію акцій ВАТ «ГАЛНАФТОГАЗ».
3. Прийняття рішення про емісію акцій відкритого акціонерного товариства, що створюється шляхом виділення з ВАТ «ГАЛНАФТОГАЗ».
4. Про затвердження розподільчого акта (балансу).
5. Про умови обміну акцій ВАТ «ГАЛНАФТОГАЗ» на акції відкритого акціонерного товариства, що створюється шляхом виділення з ВАТ «ГАЛНАФТОГАЗ».

Реєстрація учасників зборів буде здійснюватися з 9.00 до 9.55 год. за місцем проведення зборів.

Пропозиції акціонерів щодо доповнень порядку денного зборів приймаються не пізніше як за 30 днів до дня їх проведення.

Телефон для довідок (0322) 97-14-91.
Правління Товариства.

ООО «Жалі»

идентификационный код 24928801 зарегистрированое в Печерской райадминистрации г. Киева № 14489 02.07.1997 г. ликвидируется.

Претензии принимаются в течение одного месяца по тел. 419-49-82.

Фінансова звітність Першого Українського Міжнародного банку за станом на 1 жовтня 2001 року

Ліцензія НБУ № 8 від 07.06.2000 року

Звіт про прибутки та збитки

(тис.грн.)

Символ	Стаття доходів	Усього
6	Доходи	159533
60	ПРОЦЕНТНІ ДОХОДИ	115549
600	Процентні доходи за коштами, розміщеними в НБУ	
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	22945
602	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	88669
603	Процентні доходи за кредитами органам загального державного управління	
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	537
605	Процентні доходи за цінними паперами	3398
609	Інші процентні доходи	
61	КОМІСІЙНІ ДОХОДИ	40271
610	Комісійні доходи за операціями з банками	626
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	39645
62	РЕЗУЛЬТАТ ВІД ТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ	2061
63	ІНШІ БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ	326
630	Дивідендний дохід	
639	Інші банківські операційні доходи	326
6397	Штрафи, пені, що отримані за банківськими операціями	218
64	ІНШІ НЕБАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ	78
649	Інші небанківські операційні доходи	78
6497	Штрафи, пені, що отримані за господарськими операціями	
67	Повернення списаних активів	1208
671	Повернення списаних активів	1208
68	Непередбачені доходи	40

Символ	Стаття витрат	Усього
7	Витрати	135322
70	ПРОЦЕНТНІ ВИТРАТИ	48663
700	Процентні витрати за коштами, отриманими від НБУ	162
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	11258
702	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	10148
703	Процентні витрати за коштами бюджету та позабюджетних фондів України	13
704	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	20540
705	Процентні витрати за цінними паперами власного боргу	830
706	Процентні витрати за кредитами, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	5448
709	Інші процентні витрати	264
71	КОМІСІЙНІ ВИТРАТИ	3322
710	Комісійні витрати	3322
73	ІНШІ БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	5013
739	Інші банківські операційні витрати	5013
7397	Штрафи, пені, що сплачені за банківськими операціями	5
74	ІНШІ НЕБАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	44925
740	Витрати на утримання персоналу	15276
7400	Основна і додаткова заробітна плата	11962
7401	Внески на державне соціальне страхування	2896
7401A	з них: збір на соціальне страхування на випадок безробіття	166
7402	Інші обов'язкові нарахування на заробітну плату	
7403	Матеріальна допомога та інші соціальні виплати	108
741	Сплата податків та інших обов`язкових платежів, крім податку на прибуток	428
7410	Податок на додану вартість	49
7411	Податок на землю	83
7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	296
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	13330
7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	4861
7421	Витрати на утримання орендованих основних засобів та нематеріальних активів	113
7422	Орендні платежі	
7423	Амортизація	8356
743	Інші експлуатаційні та господарські витрати	3062
744	Витрати на телекомунікації	5008
745	Супутні небанківські операційні витрати	6247
749	Інші небанківські операційні витрати	1574
7497	Штрафи, пені, що сплачені за господарськими операціями	3
77	ВІДРАХУВАННЯ В РЕЗЕРВИ	18796
770	Відрахування в резерви	18455
772	Відрахування в резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	341
78	НЕПЕРЕДБАЧЕНІ ВИТРАТИ	22
	ПРИБУТОК (ЗБИТОК) ДО СПЛАТИ ПОДАТКУ	38792
79	ПОДАТОК НА ПРИБУТОК	14581
	ЧИСТИЙ ПРИБУТОК (ЗБИТОК)	24211

Балансовий звіт

(тис.грн.)

Статті балансу	01.10.2001 р.	01.01.2001 р.
АКТИВИ	**1197378**	**1265732**
Готівкові кошти	22939	17075
Банківські метали	1207	0
Дорожні та інші чеки	955	1428
Кошти в НБУ	137854	130575
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	25626	41575
у тому числі цінні папери, емітовані НБУ	0	0
Резерв під знецінення казначейських ЦП	2650	0
Нетто: казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ	22976	41575
Кошти в інших банках	228850	344409
Резерв під заборгованість інших банків	6630	10436
Нетто: кошти в інших банках	222220	333973
Цінні папери в портфелі банку на продаж	30030	641
Резерв під знецінення ЦП на продаж	0	48
Нетто: цінні папери в портфелі банку на продаж	30030	593
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	1008	238
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	276	276
Нетто: цінні папери на інвестиції	732	-38
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	666702	661236
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренду), які надані клієнтам	78029	62418
Нетто: кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	588673	598818
Довгострокові вкладення до асоційованих і дочірніх установ	2588	2582
Основні засоби та нематеріальні активи	162571	141744
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	43530	32825
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	119041	108919
Нараховані доходи до отримання	19212	17239
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	271	0
Нетто: нараховані доходи до отримання	18941	17239
Інші активи	34958	16124
Резерви під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	5736	3131
Нетто: інші активи	29222	12993
СУКУПНІ АКТИВИ	**1197378**	**1265732**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**877296**	**969861**
Кошти банків	3929	3666
Депозити та кредити банків:	87208	260968
у тому числі кредити, отримані від НБУ	0	0
Кошти клієнтів	682486	689894
Інші депозити	310	0
Боргові цінні папери, емітовані банком	8100	5345
Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій	73829	0
Субординована заборгованість	0	0
Нараховані витрати до сплати	4140	4948
Інші зобов'язання	17294	5040
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**877296**	**969861**
КАПІТАЛ	**320082**	**295871**
Статутний капітал	22425	22425
Зареєстрований статутний капітал банку	23000	23000
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	23000	23000
Капіталізовані дивіденди	0	0
Викуплені власні акції	575	575
Результат минулих років	136464	121348
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	23	0
Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0
Емісійні різниці	90443	90443
Загальні резерви	46516	45743
Результат поточного року	24211	15912
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	**320082**	**295871**
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	**1197378**	**1265732**

Керівник М.П.Виноградов
Головний бухгалтер О.М.Мошкалова

Неліричний репортаж

Після маршу Мендельсона танцюють генерали підвалів

Ця мить на сходах Вінницького загсу прикрашає фотоальбоми майже всіх вінничан. Саме на вулиці 50-річчя Перемоги реєструють народження, одруження, розлучення і смерть громадян. Загс у Вінниці один. Як пам'ятка, як, власне, історія. Такий же невеселий, непоказний, ще «тих» часів, зате ціни «вже по курсу», як кажуть.

...Ось і наші молодята, вирішивши одружитися, опинилися в старенькому загсі.

Мерседеси. Гості з квітами. Фотоспалахи. Велика кімната, єдина прикраса якої — потерта зелена доріжка. Навколо старі меблі. Та їх ніхто не помічає, крім гостей, які вперше відвідали Палац урочистостей. Шампанське, обручки, сльози щастя, поцілунки...

І останні святкові сходи, подряпані новенькими черевичками тисяч наречених. Та Бог з ними, зі сходами! Дивіться на молодого, який бере кохану на руки. А потім — знайоме всім фото, після якого гості швидко навіть не розступаються, а розбігаються. Бо знають, що зараз чіплятимуться невгамовні... п'яні діти. Всі однаково вправно протягують руки.

Під час кульмінації вистави з'являється 10-річний хлопець в одязі «а-ля-гаврош». Він театрально падає на землю й імпровізує істерику. Під регіт своїх товаришів. Облиште, ваші дві гривні не допоможуть! Вони знають, що родичі молодят готові на все, щоб бешкетники не зіпсували одяг, автомобілі, настрій. І на сходах не задзвеніли — зашарудiли десятки гривень.

З'являється нова пара щасливих одружених з гостями, які займають зручні позиції. Щоб після «вильоту пташки» швидше робити ноги від безпритульних.

До речі, місцеву владу «підприємництво» обходить. Звісно, якщо до палацу не приходять їхні родичі.

Світлана БЕГУС.

Вінниця.

«Територія душі» на території... центру

Репортер

Допомогти людям, які страждають розладами психіки, ставить за мету Центр медико-соціальної реабілітації. Його відкрито в Києві в Міжнародний день психічного здоров'я.

Наше століття сміливо можна назвати не лише добою глобальної інформатизації чи інтеграції, а й стресів. Нині в багатьох людей — відхилення психіки або нервові розлади. Звісно, не всіх можна (та й чи потрібно?) лікувати у стаціонарі. Але треба враховувати, що стан таких хворих може загостритися під час спілкування з, м'яко кажучи, недоброзичливими співгромадянами.

Для пацієнтів Центру відкриття було швидше формальним, адже реабілітаційна програма за підтримки Міжнародного фонду «Женевська ініціатива у психіатрії» діє тут протягом двох років. Спочатку працювали в будинку, який підлягав знесенню (як, до речі, чимало корпусів міської психіатричної лікарні №1 — «Павловки»). З часом за кошти пожертвувань зробили в ньому капітальний ремонт. Між іншим, жодне з вітчизняних підприємств не дало на проект і копійки.

Тепер хворі можуть повноцінно реалізовувати себе в театральній і музичній студіях, комп'ютерному класі, майстерні петриківського розпису, а то й куховарити.

З пацієнтами працюють психологи. Самі відвідувачі кажуть, що лікарі для них є добрими порадниками і нерідко єдиними друзями. Світлана N приходить сюди неначе додому, знаючи, що її тут зрозуміють і допоможуть.

Працівники центру на чолі із завідувачем Артуром Романюком задоволені, що тепер зможуть ефективніше допомагати тим, хто цього потребує.

До відкриття реабілітаційного закладу готувалися не лише організатори, а й самі хворі. Вони влаштували для гостей концерт, на якому співали, танцювали, читали власні вірші. Відбулася також презентація виставки «Територія душі», де було представлено полотна художників — підопічних центру.

Надія ГОРБАТЮК.

Під час відкриття центру було організовано безпрограшну лотерею, кошти від якої пішли на потреби пацієнтів.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Знахідки

Скарб... у городі

У селі Голубичі Ріпкинського району Віктор Нагуло відкопав 12-кілограмовий скарб мідних монет 1730—1760 років.

Селянин уже кілька разів знаходив нагороди та старовинні монети на городі. І вирішив задля цікавості копнути глибше в тому місці, де весною помітив кілька мідних кружалець. На глибині 70 сантиметрів скарбошукача справді чекав сюрприз — розбитий великий глечик з монетами.

— Скарбу такої ваги в Україні давно вже не знаходили, — пояснив провідний науковий співробітник Чернігівського історичного музею імені В. Тарновського. У глечику було більш як 2000 монет. Окислені гроші з одного боку мають герб Російської імперії, а з другого — номінал. Можливо, це — тогочасна продукція чернігівського монетного двору, що виготовляв підробки.

Реставровані монети поповнять велику колекцію грошей різних століть у фондах Чернігівського історичного музею імені В. Тарновського.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Бережіть жінок

У Дніпропетровську жінок нині менше, ніж чоловіків — 49 відсотків від загальної кількості населення. Такого співвідношення у місті вже давно не було.

А пояснити це нібито можна тим, що прекрасна половина людства частіше від'їжджає в чужі краї у пошуках кращої долі та заробітків. Не виключено, що жінки і на батьківщині помирають частіше. Серед представниць слабкої статі безробітних вдвічі більше, ніж серед чоловіків, а працевлаштуватися вдається лише кожній 6—7-й. Бо всюди на роботу беруть винятково молоденьких. І, бажано, без дітей.

Серед «приватників» жінок сьогодні 60 відсотків, причому майже 50 відсотків з вищою та середньою освітою — вдвічі більше, ніж таких чоловіків.

Ось тому міськвиконкомівська спеціальна рада об'єднуватиме всіх, хто підтримує й розгортає жіночий бізнес та працезайнятість.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Скандал!

Міліціонери постріляли

Руки вгору! Кидай-но ствол!!!

Трагічно закінчилися відвідини дискотеки двома міліціонерами в селі Косівка, що в Олександрійському районі Кіровоградської області.

Під час сварки з місцевими мешканцями один із правоохоронців застосував зброю й поранив ді-джея та мешканця Житомирської області.

Обох міліціонерів заарештовано і звільнено з органів внутрішніх справ.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Розійшлися долі ще на рушникові

Теореми буття

Мати благословила без батька молодят і тихо заплакала. Більш як двадцять років тому вона і сама ставала на весільний рушник. Посміхнулася — згадала, як дівчата шаленіли від заздрощів, коли по селу ходила з дружками. А скільки народу приходило на реєстрацію шлюбу до клубу помилуватися найкрасивішою парою!? А коли впустив Петро її обручку, бабуся сумно мовила:

— Розійшлись дві долі ще на рушникові. Не втримав обручку — не втримає він і тебе, Галю.

— Що ви, бабуню, — сміялася щаслива онучка, — то від хвилювання. Ми ще танцюватимемо на золотому весіллі!

«Обіцяю любити і берегти тебе все життя», — нашіптував на вушко Петрусь увесь день весілля.

...Двадцять років минули, як один медовий місяць. Молодята були всюди разом — у будень на колгоспному полі, вихідними — на базарі чи городі. Ось почали підростати донька і синок, гарні, як маківки. Недаремно кажуть, що вродливі діти народжуються від справжнього кохання. А що воно було — в цьому не сумнівалися навіть люди, котрі бачили подружжя вперше. Як соромилася і червоніла Галина, коли на людях Петро цілував її чи ніжно пригортав до себе! Вже і син з армії повернувся, і донька технікум закінчувала.

А далі все пішло шкереберть. Петро почав працювати у столиці водієм, додому приходив пізно, прикладався до чарки і нерідко лупцював дружину. А пізніше й тижнями додому не з'являвся.

— Він у мене дальнобійником влаштувався, — виправдовувалася Галина.

Та в казку про дальнобійника не вірив ніхто. Навіть сусіди знали, що «дальнобійничає» Петро на іншому кінці села — в Тетяни. З'являвся додома, коли коханка витягала останню копійку. А Галина пішла з ферми сторожувати і прибирати багатоповерхові дачі заможних киян. Добре, що син якісь долари підкидав.

Якось пізнього вечора Петро повернувся додому по «Жигулі»: Тетяна забажала їхати зранку до Києва. Не встиг відчинити гараж, як знепритомнів від удару ломом по голові. А потім злодії викрали мотоцикл та господарчий інвентар.

У лікарні Петра провідувала лише дружина. Тетяні палкий прихильник з перебинтованою головою під крапельницею без грошей був не потрібен. А дружина, щоб поставити чоловіка на ноги, витратила всі гроші, що збирала на придане доньці. Та й тих не вистачило — продала корову.

— Який я був дурень, Галинко. Пробач мені, — починав Петро, як тільки дружина заходила до палати.

— Забулося. Видужуй швидше.

А через місяць Петра викликав слідчий у справі пограбування і розбійного нападу:

— Може, ви бачили, щоб цей хлопець біля вашого двора крутився? — спитав капітан, показуючи фоторобота. — За ним не одне пограбування, ми його розшукуємо.

— Так, схожий на.., — і батько заплющив очі, — ні, не може бути, це не мій Сашко. Є сотні хлопців з кучерявим волоссям і такою родимкою на лівій щоці, — заспокоював себе. — Як це могло статися?

Цього не міг пояснити слідчому і сам Сашко. Спочатку розповідав, що хотів покатати кохану дівчину після танців у клубі, а тут батько з'явився. Ось і довелося його по голові ударити й інсценувати пограбування. Потім розповідав, що його друг за борги забрав машину. Іншому слідчому зі сльозами пояснював, що хотів помститися за матір. А з «краденим» у хлопця проблем не було, бо давно «мав досвід», де його діставати і реалізовувати — так і заробляв долари.

Поки Сашко сидів у СІЗО, батько повернувся до своєї коханки.

— До ворожки тобі треба, Галино, — повчала сусідка, — а то так і донька ніяк заміж не вийде, вже їй двадцять п'ять минуло.

Так і зробила. Тільки заради дітей, бо чоловікові так і не пробачила.

...Ось і донька бере шлюб з вродливим хлопцем. А як ставали молодята на весільний рушник, мати тихо мовила:

— Обручки бережіть...

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311188.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України